

ГИМНАЗИЈА

Гимназију усред парка два,
волим те и песмом славим ја!

САДРЖАЈ

Уводна реч	3
Химна: <i>Гимназијо, теби певам!</i>	4
Шетајући Софкином улицом	5
Интервју са директорком	6
У новој школској средини	8
Тражим помиловање за просвету	10
О путовањима	11
Екскурзија другог разреда	12
Екскурзија трећег разреда	14
Матурска екскурзија	16
Успеси гимназијалаца на такмичењима	18
Разговор са такмичарима	24
Математика је дивна!	26
Предавање о Сими Лозанићу	27
Реч уметника	28
Драмска секција	30
Анкета о читању и књигама	31
Ава Јустин Поповић – путоказ ка вечном спасењу	32
Могући немогући свет Горана Петровића	34
Најлепше речи	36
Свобода мог народа	37
Пројекти	38
Сретењски излет	42
Шта бисте урадили да вас није страх	43
Питања која муче гимназијалце	44
Када нема правог живота	46
Мобилни телефони у животу младих	47
Сапутнику	48
Врањанци ко Јапанци	49
Разговор са спортистима	50
Програм обележавања Дана школе 2024.	51
Гимназијске приче у сликама	52

Драги читаоци,

Представљамо вам нови број *Гимназијалца*, часописа ученика Гимназије „Бора Станковић“ у Врању. Пред вама је обиље гимназијских прича: школских догађаја и активности, ђачких доживљаја, мисли и запажања. Кроз разговоре, анкете, есеје, песме и друге радове ученици су изразили своје утиске и осећања, трагајући за одговорима на бројна питања и носећи се са изазовима и искушењима на путу сазревања. На почетку, одали смо почаст нашем писцу светског ранга Бори Станковићу, а затим смо се вратили првим септембарским данима у Гимназији – представљајући школски живот од првог дана школске 2023/2024. све до припрема за прослављање Дана школе. Будући да су гимназијалци ове године били на својој првој екскурзији – путовањима смо посветили посебну пажњу. У ширем смислу, наши тесктови се односе на период од марта 2023. до марта 2024 – јер смо се осврнули и на највеће успехе наших ученика на такмичењима у претходној школској години, као и на њихова ангажовања у различитим пројектима.

Свака реч у овом часопису прожета је љубављу и вером у смисао који проналазимо у поштовању и неговању традиције и културе, у креативном раду, учењу и пријатељству. Са сваке стране исијава нада у светлу будућност наше младости, на којој свет остаје.

Први дан школе 😊

Уредници

Последњи дан школе 😞

Гимназијо, теби певам!

Гимназијо, теби певам
и о теби вечно сневам,
снове снујем
и у звезде тебе кујем.
Гимназијо, школо дивна,
слави те хор и песма силна!

Срећа душу испуњава
и понос распламсава
у част нашем Бори
у учионици,
на улици,
другарство и песма се ори!
Гимназијо усред парка два,
волим те и песмом славим ја!

Будућност се овде ствара
ватра знања разбуқтава
некада као и сада
у учионици, у библиотеци,
љубав, вера, нада!
Гимназијо, у долини Врања,
у теби се пева, воли и сања.
Крила знања си нам дала.
Уз нас младе увек стала,
развијала, подржала.

Племенитост што се слива
и снагу нам улива
да раширимо млада крила
у учионици, до вечности,
Гимназијо наша мила!
Гимназијо, теби певам
и о теби вечно сневам,
снове снујем
и у звезде тебе кујем.

Шетајући Софкином улицом

Шетајући старом улицом мог града, удишем свеж мартовски ваздух у коме су се помешали мириси зиме и пролећа, оног што је прошло и у вечности залеђено и оног што се увек изнова рађа, покреће и новом младости струји. Размишљам о томе колико се данас променио живот, положај жене, људске судбине. Да ли постоје жене које и данас проживљавају тешку судбину Борине Софке?

Софка, јунакиња романа „Нечиста крв“, свртстава се у најтрагичније женске ликове српске књижевности. Она је представљена као девојка која је у свему била изузетна. По раскоши лепоте, угледа и богатству старе породице, по снази свести и осећања, по ставу, касније по „силаску“ и паду – Софка је била као ниједна друга. Била је пуна снова и богате маште, загледана у поноре наслеђа у себи, другачија, необична, недостижна. Софка је пленила својом лепотом и ставом, имала аристократско држање, живела у изобиљу и није ни слутила да ће се њен живот драматично променити и да ће морати да се жртвује за свог оца и своју породицу.

Као и свака друга девојка, она је маштала о будућем супругу, о браку из љубави, али су јој се сви ти снови срушили када је ефенди Мита одлучио да је уда за дванаестогодишњег дечака Томчу. Иако се прво успротивила, касније је прихватила пошто је схватила да је то начин да помогне оцу. Свесно је пристала да се жртвује, чак је и у својој жртви осећала понос, величнину и изузетност. Пад је трагичнији што је већа висина са које се пало. Потрес је већи кад је узрок човек ког је највише волела и поштовала, њен отац.

Софка је доживела слом и никада се више није опоравила. У једном моменту изгледало да ће пронаћи утеху и неку врсту среће уз Томчу, али јој је отац и тада, још једном и заувек уништио живот. Јер је он, у свом слепом поносу, управљао Софкином судбином и срећом. Од момента када је ефенди Мита тражио остатак новца за Софку и увредио младог Томчу, њој више није било излаза и спаса. Више се није трудила да јој буде боље, пропала је и као жена и као мајка, нестала је сва њена лепота. Нечиста крв се пренела и на потомство, Софкина деца су се рађала болесна и дегенерична. На крају, постала је равнодушна према свему, остављена сама поред огњишта да прутом шара по пепелу. Изгледало је као да је у том пепелу исписивала своје успомене и жеље, могућности и грешке својих предака, своју угашену лепоту, своју уништену снагу и живот.

Прича о Софки сведочи о једном посебном времену када се друштво мењало из корена, о сусрету старог и новог света, у чијем је супротстављању изгубљен један изузетан млади живот. Узроци Софкиног страдања јесу историјско-друштвени, породични, као и подземни - њена нечиста крв, али и вечни природни: морала је бити кажњена због изузетности, издвајања и великог поноса.

Правим још неколико корака тихом, усамљеном улицом...

На крају, ипак се питам да ли је Софка могла да заврши другачије, да ли је уопште имала избор и каква би њена судбина била да је изабрала другачији пут и кренула за својим сновима, ка својој замишљеној љубави.

„Ниједна није била срећна, ни једна да је полазила за драго. Готово све су овако као Софка плакале, јадале се, рониле сузе... Али која вајда!”

ИНТЕРВЈУ СА ДИРЕКТОРКОМ ГИМНАЗИЈЕ СУЗАНОМ МИШИЋ СТАНКОВИЋ

Поштована директорка, честитамо поводом јубиларне десете године откако сте на челу наше Гимназије.

Шта бисте из садашње перспективе поручили себи у 2015. години, на почетку првог мандата?

Сећам се разговора и првог интервјуа који сам дала 2016. године ученицима новинарске секције и поруке која је била моја водиља - биле су то речи патријарха Павла: "Труд у вршењу добра је оно што нас узвишава пред Богом". И даље сам на том путу, с том мишљу од које не одустајем и која је једноставно постала начин живота и рада за позив који тражи више од једног човека.

Које су Вам биле највеће радости и успеси у претходној деценији?

Највеће радости у професији биле су када смо се истински радовали као колектив, а то су сви они тренуци којима смо заједно и индивидуално доприносили у раду са ученицима, колегама, родитељима, када су наши циљеви били већи и јачи од личних интереса - да доприносимо, јачамо и напредујемо у заједници која нас препознаје по традицији, очувању и неговању образовања, културе, спорта, уметности и науке. Оно што остаје записано, упамћено и урађено довољан је доказ успеха у деценији за нама. О томе ће говорити други.

Међу оствареним циљевима и успесима издвојила бих формирање и почетак рада Задужбине, по жељи оставиоца Николе Ј. Динића и Олге Динић, према тестаменту из 1934. Након 80 година од тестаментa школа је успела да врати легат и испуни жељу оставиоца, који је хтео да се помажу и награђују ученици Гимназије.

Шта је најважније за успех једне школе, по Вашем мишљењу?

Навешћу реплику из једног документарца коју изговара Милена Дравић: "И сви ђаци кажу да им је добро, није то мала ствар, то је добар знак за сутрашње и друге будуће дане, **јер када је нешто добро то не може пропасти, то треба да запамтимо!**"

Како коментаришете промене у образовању, дигитализацију? Да ли живимо у "новој нормали"?

Дигитализација је један корак који нас води напред када се мисли на технологију, науку, економију, али и корак уназад када погледамо на људе око себе: кад год видите усамљеног човека, када не чујете разговор, а међу људима сте, када су око вас млади људи загледи у телефоне, када друштвене мреже постају наш начин живота и начин живљења, кад је све доступно и све могуће у једном тренутку, то је заправо знак да тренутка више и нема.

Шта бисте волели да се промени у образовању и васпитању у будућности?

Нису нам потребне промене, већ да оживимо вредности времена оних генерација које нису имале много могућности, а заправо су имале све: школу која образује младе људе, учитеље и професоре као узоре, породицу и родитеље који васпитавају.

За нови број Гимназијалца спровели смо неколико различитих истраживања међу ученицима. Било би нам веома занимљиво да сазнамо како бисте Ви одговорили на питања из наших анкета:

Ваша омиљена реч (или више речи) у нашем књижевном језику?

Благослов, Благодарност, Чојство, Дика, Чедо, Огњиште, Благодарим, Сунашце, Колевка, Нана, Праскозорје... Од ових речи настале су и најлепше речи и имена у српској књижевности.

Омиљена реч у дијалекту?

Арно, двор, сабајле, севап, убавиња, чаршија...

Да ли постоји неко питање на које бисте волели да имате одговор?

У последње време много је питања на које тешко налазим одговоре. Мишљења сам да су нам прави одговори преко потребни, али до њих морамо да долазимо сами узимајући у обзир наше искуство, знање, процену у одређеној ситуацији.

Шта бисте урадили да Вас није страх?

Скочила бих падобраном, како бих победила страх од висине.

Која Вам је књига била омиљена у средњој школи, а која сада? И омиљени ликови из романа/драме?

Омиљена књига ми је била и остала "Дервиш и смрт", а лик - чувени Ахмед Нурудин. Данас - "Беснило" Борислава Пекића, "Мамац" Давида Албахарија...

Како видите Гимназију за десет година?

Као установу која улази у озбиљан јубилеј - 160 година постојања и чува свој бренд - чувена Врањска гимназија!

Хвала Вам на одговорима. Сигурне смо да ће Врањска гимназија увек бити славна, с посебним местом у животу града и у срцу њених ученика.

Софија Стојменовић II₅

Нађа П. Станојковић II₅

На самом почетку

У новој школској средини – септембарска анкета Утисци ученика првог разреда језичког смера

Почетак школске године, први гимназијски дани и недеље најзанимљивији су за нову генерацију ученика првог разреда, због велике промене, сусрета очекивања и реалности, упознавања новог окружења. Месец дана након почетка, ученици се и даље привикавају, сређују утиске. Многи тврде да је градиво претешко и да је организација немогућа... Занимало нас је како су се снашли наши најмлађи ученици, па смо разговарале са њима:

Која је највећа разлика у односу на основну школу?

Професори су строжи. Пружају знање, али баш доста траже.

Градиво је обимно. Неки предмети су лакији него што смо мислиле.

Много ми је боље овде него у основној школи, не само зато што сам окружена људима са истим интересовањима, већ и због многих различитости међу нама које имам прилику да упознам.

Што се мог одељења тиче, друштво је одлично, баш смо се уклопили и сви се слажемо, много ми је боље него у основној школи.

Зашто сте изабрали баш Гимназију?

Зато што ћемо у њој шире да упознамо живот и боље да се усмеримо и да правилно одлучимо шта ћемо даље.

Свиђају ми се секције, нпр. драмска, мислим да се кроз њих развијамо и постајемо самоуверени људи. Стичемо шире образовање, развијамо радне навике, имамо више времена да одлучимо шта ћемо после. Секције су веома интересантне. Тога није било у основној школи. Због њих ми је лепше овде. Осећам се добродошло.

Док неки сматрају да је прва смена предност наше школе, неки је виде као ману – рекли су ученици када смо их питали:

Шта видите као предности, а шта као мане наше школе?

Једина мана је то што постоји нека ограниченост/недостатак разумевања међу професорима. Ми смо с разлогом уписали језички смер - иако треба да будемо свестрани и да разумемо сваку науку, и природну и друштвену, ипак морамо да се фокусирамо на друштвене науке и на језике, што поједини професори не поштују.

*Мислим да је прва смена **предност**, стижемо да урадимо више ствари током дана и да се боље организујемо.*

Напорно је да остајемо 8. и 9. часа, не можемо сасвим да се сконцентришемо, то је мана.

Школа је баш лепо уређена и лепо изгледа.

*Једина **замерка** је што проф не поштују одморе и настављају да предају и после звона, па се жале што каснимо на часове.*

Како смо сазнали из даљег разговора са ученицима о утисцима из њихових одељења, највише похвала је добио проф. ликовне културе, за опуштenu, пријатну и креативну атмосферу на часовима. Изгледа да су се наши прваци одлично снашли у новом окружењу и да су више него спремни за рад и ангажовање у овој школској години.

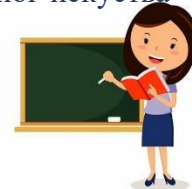

Ћаци одељења I₄ веома су задовољни досадашњим искуством у новој школи. Вук је рекао да му је у Гимназији много лепше и занимљивије у односу на основну школу и да му је друштво много боље у новом одељењу. Рекао је да су професори захтевни, али да изузетно добро објашњавају градиво и да му учење не пада тешко. Што се тиче изборних предмета, рекао је да су у реду и да је добро сазнати и нешто о њима, међутим, да не би требало много да оптерећују ученике. Досадашње гимназијско искуство оценио је као одлично.

Његова другарица Лана је рекла да су у средњој школи ученици више слични и да се боље разумеју него у основној, да се мање међусобно осуђују. Рекла је да су професори строжи, али да уз редовно учење неће бити проблема. Она је рекла да је предност школе то што пружа широка знања, а да је мана то што некада морају да се уче ствари које их не занимају, ради оцене и бољег успеха. Гимназију је изабрала због неодлучности о будућем занимању, а природно-математички смер јер је одувек имала склоност према природним наукама. Своје досадашње искуство у школи оцењује као веома добро.

Ученица I₅, Петра, рекла је да је средња школа много тежа од основне и да захтева труд и рад. Њој се за разлику од претходних испитаника више свиђа основна школа и друштво у њој. Рекла је да су професори веома добри да се труде да објасне градиво. Сматра да се она засад добро сналази у новој средини и да ће уз редовно учење и посвећеност све бити у реду. Што се тиче целокупног искуства - оцењује га као врло добро и не каје се што је уписала ову школу.

Утисци ученика са посебним способностима за рачунарство и информатику

Антонина је рекла да је највећа промена у томе што сад има стручне предмете. Рекла је да јој је друштво слично као раније, да има пар пријатеља из основне школе, али јој се допада и ново друштво у одељењу. Ученица је рекла да се лако сналази у новој школи и новом окружењу, такође да нема потешкоћа са учењем и новим предметима. Казала је да је њен целокупан утисак о Гимназији веома позитиван и да је задовољна професорима, предавањима и друштвом.

Њена другарица Маја је такође одговорила на пар питања. Маја је рекла да је изабрала ИТ смер зато што жели да похађа факултет за ИТ технологије и да је то, као и само програмирање веома привлачи. Такође је поменула да нема никакве замерке засад, да је веома задовољна, једина „мана“ би била то што јој је школа мало даље од куће. Такође је рекла да се добро сналази са свим новим изазовима и да је школа испунила њена очекивања.

Нађа П. Станојковић П₅
Софија Стојменовић П₅
Лана Трајковић П₅
Беба Алексић П₅
Софија Русинов П₅

Тражим помиловање за просветне раднике

Просвета - то је блистање и ширење светлости знања.

Тужно је то што светле, просвећене људе спутавају они мрачнога ума, који су се образовали само зато што су морали и онолико колико су морали.

Просвећени људи, професори, они су изабрали да свој живот посвете учењу и преношењу свог знања онима који су знања жедни.

Они се стално усавршавају, уводе нове методе учења и испитивања само да би младима било занимљивије учење, али је интересовање ипак све мање. И млади људи су видели да нам државу воде *tabulae rasaе*, па су погрешно закључили да је образовање ирелевантна ставка у животу коју свако ипак мора да прође. Такво размишљање нас је и вратило у Мрачно доба.

Млади данас не знају да се изразе речима, а не знају ни да препознају ни да опишу своје ставове и осећања. Постали смо безосећајни и саможиви, бездушни. Такве нас просвећење неће. За просвету треба имати душу. Требало је много уложити, трудити се и радити на себи. Наши професори су изабрали тај пут. Због такве храбрости их треба поштовати, а заслужили су и много више.

Када уђу у учионицу, треба их поздравити устајањем, срамота је што се то више не ради. Обавезно их треба поздравити и на улици с поштовањем, а не окренути главу на супротну страну и проћи поред њих као поред турског гробља. Тражим помиловање за све просветне раднике. И ако им се не опрости за све "изгубљене" године проведене у учењу себе и других, све ће нас прогутати тама.

О путовањима

Путник је попут песника, путовање његова поетска творевина састављена од стихова – дестинација у бескрајном лирском епу живота. Путовање није само једноставно вертикално кретање, већ чаробна авантура душе која храбро надлеће непознате путеве.

Када изађемо из својих соба и кренемо ка непознатом хоризонту, свет постаје наша књига, где је сваки корак нова реченица приче нашег живота. Путовање је и попут сликарског платна, а путник је уметник који бира боје и ствара шаре својих пејзажа – преводи спољашње слике у јединствени унутрашњи доживљај. Путовање нас обогаћује искуствима, помаже да схватимо различитости и да ценимо лепоту света око нас.

Прва страница наше књиге путовања је често аеродром, место где речи и лица пролазе као својеврсни узбудљиви пролог. Лице сваког пролазника озарено је уводним акордом песме која предстоји. Авион нас попут птице носи кроз небо, док облаци испод нас исписују стихове, наговештавају рефрене радости и светлости висина.

Након слетања, отварамо следећу страницу наше поетске књиге, са стиховима наше дестинације. Градови су попут певања, сваки има јединствене путеве, одлике. Путеви су венци речи који нас воде кроз улице препуне боја, звукова и мириса. И сваки наш корак је реч која описује наше спознавање града, а свака грађевина симбол историјског трајања, део библиотеке са причама из прошлих времена. Доживљавамо и раскошну поезију природе у њеним бескрајно разноликим видовима. Планине су стихови снаге, река је музика мира, плажа – стих тишине на крају певања. Локална култура и људи чине срж нашег путовања. Њихове приче су пуне духа који прожима целу песму путовања, а осмеси су им пуни боја које осветљавају платно наших корака.

И на крају, када завршимо своју књигу, полако је затварамо. Њени садржаји остаће заувек део нас, као што ћемо ми заувек остати у њој.

Теодора Додић III₅

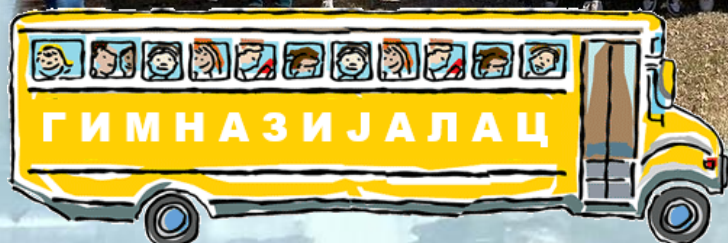
Гимназијалци другог, трећег и четвртог разреда били су на својој првој средњошколској екскурзији, почетком школске 2023/2024. Након неколико година без школских путовања - због пандемије, ђаци су најзад добили прилику да доживе једно од најлепших ђачких искустава и да створе незаборавне успомене. На наредним страницама доносимо кратке извештаје и утиске са свих изведених екскурзија:

Екскурзија другог разреда: Неготин, Зајечар, Кладово, Лепенски вир

Насмејани, узбуђени и пуни енергије, радосни јер су пред нама била три дана дружења, кренули смо на екскурзију, 9. октобра 2023, у 6:00 часова. У ову авантуру упутило се укупно 119 ученика из свих седам одељења, у пратњи седам одељењских старешина. Време у аутобусу је пролетело док смо пуштали музику, смејали се, причали, сликали се и снимали, забављали се и уживали у дружењу. Првог дана посетили смо Неготин и три музеја у њему: Музеј Крајине, затим родну кућу Стевана Мокрањца и Музеј Хајдук - Вељка. После слободног времена за ручак, упутили смо се ка Рајачким пимницама, недалеко од Неготина. До њих смо се пењали тридесетак минута брдом изнад села Рајац, али је вредело - због лепоте погледа с врха и оригиналне архитектуре насеља. Назив „Пимнице“ настао је од речи „пити“ и „вино“, за место које служи производњи и складиштењу вина. На крају овог дана испуњеног изузетним доживљајима, дошли смо и до хотела у Зајечару, где смо се сместили, а затим вечерали. Иако смо били уморни, после вечере смо прошетали градом и сели у оближњи кафић. Уследили су дуги разговори по собама, а затим и спавање.

Музеј Хајдук Вељка у Неготину

Феликс Ромулијана

Другог дана екскурзије кренули смо за Кладово, у обилазак средњовековне тврђаве Фетислам, на обали Дунава. Тврђава је сазидана за време Сулејмана Величанственог у 16. веку. Њено име значи „Капија ислама“. Реновирана је пре три године. После посете овог фасцинантног места, продужили смо путовање кроз Национални парк Ђердап до археолошког локалитета Лепенски Вир, који сведочи о најстаријем организованом насељу у Европи, основаном пре 8000 година и о култури која је трајала две хиљаде година (6500-4500). После тога вратили смо се у Зајечар. Те вечери имали смо и организован одлазак у дискотеку у оквиру хотела.

Трећег и последњег дана екскурзије, обилазили смо Зајечар у пратњи водича агенције. Град се некима се свидео, некима није, али смо се сви сложили да је наше Врање много боље место. Посетили смо и Царски град - Феликс Ромулијану, такође познат као Гамзиград, удаљен 10 километара од Зајечара. У питању је древни царски комплекс који је изградио римски цар Галерије за своју мајку Ромулу, почетком четвртог века. Ово археолошко налазиште се од 2007. године налази на УНЕСКО-вој листи Светске баштине. Исте вечери, 11. октобра, вратили смо се у Врање.

Док жељно ишчекујемо неко следеће путовање, настаљамо да сређујемо утиске и да препричавамо безброј доживљаја проитеклих из изузетних слика источне Србије.

Нађа П. Станојковић II₅

Тврђава Фетислам, Кладово

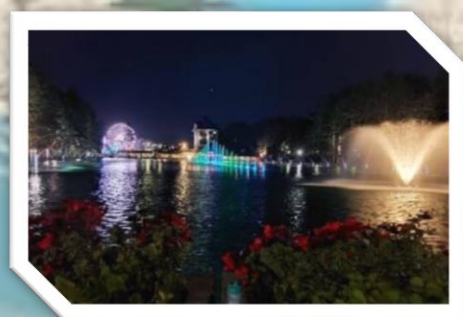

Тврђава Фетислам, Кладово

Екскурзија трећег разреда:

Златибор и Тара и на Дрини Ћуприја славна

Ученици трећег разреда (82 ученика, 6 професора, у пратњи лекара и два водича) били су на својој првој средњошколској екскурзији, у периоду 28.09-1.10.2023. Током четири дана посетили су манастире Ћурђеве ступове и Сопоћани; Златибор - где су били смештени, Вишеград, брдо Међавник, Дрвенград, манастир Добрун, Ћуприју на Дрини и Андрићград. Били су и на Тари и до Перућца. Обишли су реку Годину и имали слободно време у Бајиној Башти. У повратку су посетили и Крагујевац, обишли акваријум на ПМФ-у и Спомен-парк „Крагујевачки октобар“.

Неколико дана након екскурзије разговарали смо са ученицима о најлепшим утисцима са овог путовања. Већини је најлепши доживљај био дружење, као и посета чувеном мосту на Дрини. Наводимо неколико одговора ученика језичког и математичког смера:

„Било је то једно од најлепших и најзанимљивијих путовања. Најлепши утисак је дефинитивно мост на Дрини и Андрићград, затим божанствена природа, чист и свеж ваздух, као и манастири и цркве изузетне лепоте. Уживали смо у друштву пријатеља и делили радост са њима. Стекли смо и нека нова пријатељства. Храна је била перфектна!”

Група ученица је рангирала своје најјаче утиске: 1. Босански Њевапи и кајмак за ручак у ресторану у Андрићграду, који нам је препоручила водич Оливера; 2. Центар Златибора - где смо сваке вечери шетали и одушевљавали се фонтаном са прелепим светлима и мотивима и великим луна-парком; 3. Провод у хотелу „Браћа Секулић” - упознали смо и ново друштво. И професори су се лепо дружили и забављали с нама. 4. Посебан утисак је оставио ресторан „Код кума” у Бајиној башти - препоручујемо комплет лепиње са чварцима!

„Најлепши утисак је Вишеград и мост на Дрини као симбол вечног трајања правих вредности.”

„Највише су ми се допали наши манастири Сопоћани и Ћурђеви Ступови у којима смо били првог дана. Очарала ме је и лепота природе око манастира.”

„После ћуприје на Дрини најлепша ми је била посета Националном парку Тара са прелепим видовцима. И уопште, гледати лепоту наше земље јесте најлепши доживљај...”

„Најдраже ми је било то што смо сви били заједно - наше прво заједничко путовање. Посетили смо предивна места и створили успомене за цео живот.”

Матурска екскурзија

Матуранти Гимназије (генерација 2020/2024) били су на првој средњошколској екскурзији, у периоду од 27. септембра до 1. октобра 2023. Посетили су једну од најлепших земаља на свету – Италију, њен северни део. Били су смештени у хотелу у Лиду ди Јесолу и обилазили знаменитости Венеције, Вероне, Падове и Болоње. Након повратка у Врање били су пуни разноврсних утисака, физички у школским клупама, а мислима далеко...далеко...и даље на екскурзији. Ученици једног језичког и једног математичког одељења одговарали су нам на питања о доживљајима и утисцима, а појединци су чак поделили своје песме инспирисане екскурзијским причама и јединственим доживљајем путовања које ће памтити заувек. Наводимо вам одломке њихових одговора:

Средњошколска екскурзија је пустиловина која се памти заувек! Јована

Међу свим градовима које смо обишли најлепша је Венеција, град на води са својом богатом историјом, много прелепих грађевина и мостова, са романтичним гондолама и чистом плавом водом. Највише ми се допала црква Santa Maria della Salute. Камера на телефону је била стално укључена јер смо желели да овековечимо сваки прелепи тренутак, а било их је много. Исидора

У Венецији смо видели Мост уздаха, Риалто, Трг Светог Марка, црква Светог Марка, али бих посебно издвојила цркву Santa Maria della Salute. Не могу да престанем да размишљам о Венецији, њеном мору и галебовима...Верона је град вечне љубави. Пред Јулијином кућом размишљала сам о томе како ништа не може раставити људе који се воле. Ивана

Ово је путовање било једно од најлепших искустава у мом животу и поред неких мањих проблема и тренутака нервозе. Највише ми се допала Падова, студентски град, где сам случајно дошла и до факултета који желим да упишем. Венеција је прелепа, али у њој не бих могла да живим. Верона ми се такође допала. Болоњу ћу памтити по прескупој пасти која ми се није допала и по Аустралијаницима који су нам прилазили. Све у свему, сваким даном, сваким кораком, моја љубав према Италији је све више расла... Италија је земља у којој бих волела да проведем остатак живота, што сам на овом путовању јасно схватила и одлучила. Милена

Моји најлепши утисци су: журке на плажи, култура и традиција градова које смо обилазили, дружење у аутобусу, возња бродом до Венеције, возња гондолом кроз Венецију, Јулијина кућа у Верони и њен балкон, италијанска храна... И кад бих набрајала све лепе утиске, не би стало ни у целу свеску. Већ ми све недостаје! Јован

Најлепше и најдраже ми је било то што смо се сви више дружили и зближили – не само у свом одељењу, већ у целој генерацији. Јелена

Било је чаробно, незаборавно и веома узбудљиво – не могу речима ни да изразим све те доживљаје и осећања. Боравили смо у прелепом хотелу на Лидо ди Јесолу, удаљеног два минута од плаже, где смо свако вече проводили уз музику, дружење, плес, игру, смех... Најлепши утисак ми је Верона и обилазак Јулијине куће. Лана

Најлепше ми је било на плажи поред хотела и у хотелу. Болоња и Венеција су најлепша места које сам досад имао прилике да посетим. Огњен.

Пет дана ван Враћа – пет дана среће...! Најежио сам се кад је водич у Болоњи поменуо Синишу Михајловића и представио га као староседеоца тог града. Немања

Све време сам се осећала као у бајци...

Осећала сам се као у филму. Окруживале су ме слике као из снова и маште. Размишљала сам о томе како нас путовања чине сањарима и бољим људима. Милица

На неколико дана, удаљили смо се од брига и једноставно уживали у тренутку. У томе је драж путовања. Петар

Сећаћемо се екскурзијских дана као најлепшег и најбезбрижнијег периода у животу.

Одушевљен сам – завирио сам у нови свет, нови живот. Током путовања ниједном нисам помислио на свој родни град. Италија је најлепша земља у којој сам био. И без сумње – поново ћу је посетити! Аца

Успеси гимназијалаца на републичким такмичењима у школској 2022/2023.

На такмичењу из српског језика и језичке културе у Тршићу истакао се и **друго место** освојио уч. **Богдан Стефановић** (IV₇). Ментор: проф. Драган Петровић.

На такмичењу „Књижевна олимпијада“ у Сремским Карловцима уч. **Марија Ристић** (IV₁) освојила је **прво место**, ученици **Теодора Илић** (III₁) и **Предраг Цветковић** (III₆) освојили су **треће место**. Ментори: Ана Стојиљковић, Милена Декић, Милица Митић.

На Позоришним сусретима у Крагујевцу награђени су чланови **Драмске секције**: уч. **Богдан Стефановић** (IV₇) – за **најбољу главну мушку улогу** и уч. **Нина Тасић** (II₂) – за **најбољу споредну женску улогу**. Ментор: Нела Димитријевић.

Уч. трећег разреда **Анђела Ристић** је освојила **прво место** на такмичењу из енглеског језика, у организацији Културно-образовног центра. Ментор – Гордана Цветковић.

Уч. **Богдан Димић** (III₃) освојио је **треће место** на такмичењу из психологије, у организацији Културно-образовног центра. На такмичењу у организацији Департмана за психологију Филозофског факултета у Нишу: ученик 2. разреда **Младен Тасић** и ученица 4. разреда **Ева Деспотовић** освојили су **прво место** и ученица 2. разреда **Миња Митић** освојила је **треће место**. Ментор: Светлана Величковић Момчиловић.

Изузетан успех на такмичењу из математике одржаном у Смедереву постигли су ученици **Лука Марковић** (IV₇) (**прва награда**) и **Вукашин Војводић** (II₇) (**друга награда**). Ментори: Дивна Пешић и Татјана Станојковић. А на такмичењу из математике у организацији Културно-образовног центра истакли су се **Никола Радуловић** (II₇) (**прва награда**), **Лука Марковић** (IV₇) (**друга награда**), **Анастасија Јовић** (IV₅) (**трећа награда**) и **Богдан Стефановић** (IV₇) (**трећа награда**).

На такмичењу из физике у Врању ученици **Никола Радуловић** и **Лука Марковић** освојили су **друго место**, уч. **Богдан Миленковић** (III₅) је освојио **треће место**. Ментори: Славица Цветковић и Иванка Станковић.

Уч. **Страхиња Златановић** освојио је **другу награду** на такмичењу из рачунарства и информатике, у организацији Културно-образовног центра. Ученица 1. разреда **Алексија Цветановић** је освојила **трећу награду** на такмичењу RAF Challenge Ментор – Јасмина Младеновић.

Уч. **Теодора Илић** освојила је **друго место** на такмичењу из историје. Ментор – Ненад Стојиљковић.

На Националној географској олимпијади одржаној на Копаонику ученици **Данило Јовановић** (II₇), **Хелена Васић**, **Богдан Трајковић** и **Богдан Миленковић** (III₅) освојили су **треће место**. И уч. **Емилија Арсић** (III₅) освојила је **треће место** на такмичењу из географије у организацији Културно-образовног центра. Ментори: Весна Богдановић и Драган Антић.

На такмичењу из биологије у Крагујевцу **Вук Обрадовић** (III₅) и **Теодора Стојановић** (IV₄) освојили су **треће место**. **Вук Обрадовић** је такође освојио **прво место** на такмичењу из биологије у организацији Културно-образовног центра. Ментори: Гордана Николић и Станислава Митић.

На такмичењу камерне музике, инструменталиста, соло певача и традиционалног певања у Београду: уч. **Александар Николић** (IV₄) освојио је **прву награду**, уч. **Тамара Анђелковић** (IV₁) – **другу награду** и група ученика (**Милица Данев**, **Андреа Рашић**, **Ева Деспотовић**, **Анђела Цветковић** и **Ивана Гачић**) освојила је **прву награду**. Ментор – Весна Анђелковић.

За успех на такмичењу у стрељаштву награђени су ученици: **Јован Цветковић** (III₇), **Лука Стојановић** (III₅) и **Вељко Стојиљковић** (I₁) за освојено **екипно треће место**. Уч. **Вељко Стојиљковић** освојио је **треће место** и у појединачном надметању. Ментор – Марјан Станојковић.

Фотографије са републичких такмичења

Тршић – Српски језик и језичка култура

Ој, Карловци, место моје драго!

Смедерево - Математика

Прва крагујевачка гимназија – Позоришни сусрети

Врање - Физика

Копаоник - Географија

Београд – Музичка култура

Крагујевац - Биологија

Успех гимназијалки на Светосавском литерарном, рецитаторском и ликовном конкурс у организацији Културно-образовног центра у Врању

На Јавном часу литерарних радова, одржаном 23. децембра у Економско-трговинској школи, песма ученице Теодоре Илић (IV₁) изабрана је за најбољи средњошколски рад. Ово је трећа година заредом како Теодорин поетски израз осваја прво место на овом такмичењу. На градском такмичењу рецитатора, одржаном у Гимназији, 25. децембра, ученица Емилија Арсић (IV₅) заузела је друго место. На Јавном часу ликовних радова, одржаном 23. децембра у ОШ „Вук Караџић“, ученица Леа Ђорђевић (IV₅) је освојила друго место, док је уч. Анастасија Трајковић (III₇) освојила треће место. Награде су свечано додељене у Великој сали Позоришта „Бора Станковић“, 25. јануара 2024, у оквиру градске манифестације „Светосавска недеља“.

Честитамо нашим ученицима и њиховим менторима на постигнутим резултатима! Позивамо све ученике да верују у своје снове, да не заборављају на квалитетну уметност, која нас неизмерно усређује и оплемењује, да се размахну крилима маште и да вредно раде, јер само вером и радом стичемо слободу и интегритет.

Светосавска награда Врања за најбољег ученика

Богдан Стефановић добитник је Светосавске награде Града Врања за најбољег ученика у категорији средњих школа у школској 2022/2023. Од почетка школовања у Гимназији Богдан се изузетно истицао у учењу и владању. Учествовао је на више републичких такмичења и постигао запажене резултате: у трећем и четвртном разреду освајао је друго место на Републичком такмичењу из српског језика и језичке културе у Тршићу. На Републичком такмичењу драмских секција у Крагујевцу награђен је за најбољу мушку улогу. Пласирао се и на државни ниво такмичења из математике и физике. Победио је на окружном такмичењу у беседништву. Све четири године је освајао награде на школском литерарном конкурс под покровитељством „Задужбине Олге и Николе Димића“.

Свестран, харизматичан, талентован, својим радом, посвећеношћу и успесима, Богдан Стефановић је оставио велики траг у Гимназији. У јуну 2023, уписао је Електротехнички факултет у Београду.

Награде и признања поводом Дана Града – 31. јануара 2024.

У оквиру обележавања годишњице ослобођења Враћа од Турака – Дана Града, на литерарном конкурс „Писмо моме претку – имао си се за шта родити и борити“, уч. Емилија Арсић (IV₅) освојила је друго место, а уч. Анастасија Попадић – треће место.

Врањска гимназија је и ове године добитник признања за најбољи спортски колектив средњих школа у Врању, које се додељује у оквиру обележавања Дана Града. Такође, ученици Кристини Николић (IV₂) додељено је признање као најбољој спортисткињи средњих школа у 2023. години.

Срећни смо да Гимназијом влада здрав спортски и победнички дух, подстицајно такмичарско расположење и захвални смо Граду на признању, које нам је додатни подстрек за даљи рад и које нас и ове године инспирише да се називамо спортском школом. Златна боја као симбол нашег Града јесте и боја успеха наших вредних спортиста којом се пресијавају пехари дуж полица у школи. Злато је и симбол дивне деце – ученика и посвећених људи – наставника, који су једна од најлепших слика Враћа, Града који има душу.

Уч. Кристина Николић,
уч. Доротеја Спасић,
проф. Ненад Ристић

Уч. Анастасија Поповић,
проф. Нела Димитријевић

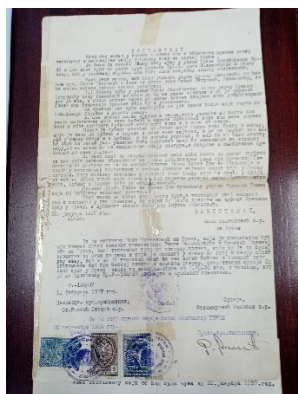
Уч. Емилија Арсић,
проф. Јелена Цветковић

Наградни литерарни конкурс под покровитељством „Задужбине Олге и Николе Ј. Динића“

На овогодишњем наградном литерарном конкурс под покровитељством „Задужбине Олге и Николе Ј. Динића“ ученици су се такмичили у писању химне Гимназији: **Гимназијо, теби певам!** Прво место је освојио ученик првог разреда Данило Стаменковић, друго место – ученица четвртог разреда Теодора Илић и треће место – ученик другог разреда Вељко Пешић.

Поменути конкурс организује се од 2019, пету годину заредом уочи Савиндана. Право учешћа имају само ученици Гимназије, по жељи задужбинара.

Добитница признања Друштва за српски језик и књижевност

Јелена Цветковић, професорка српског језика и књижевности у Врањској гимназији, добитница је признања Друштва за српски језик за велико залагање у раду с ученицима и натпросечне резултате на Републичком такмичењу из књижевности „Књижевна олимпијада“.

Признања најуспешнијим професорима чији су ученици у претходном периоду освајали највише награда додељују се поводом јубилеја - десет година одржавања такмичења из књижевности. Проф. Јелена Цветковић врло посвећено и организовано припрема своје ученике који сваке године учествују и остварују изузетне резултате. Током претходних десет година они су освојили десет републичких награда, надахнути љубављу према књижевности и радом и посвећеношћу своје менторке. Ово је друго признање за проф. Јелену Цветковић - први пут јој је додељено након шест година одржавања такмичења. Признање јој је свечано уручено у Сали хероја Филолошког факултета у Београду, 10. фебруара 2024.

Хумани гест гимназијалца

Уч. Вељко Пешић је одлучио да новац од награде (3000 динара) коју је освојио на школском литерарном конкурс под покровитељством "Задужбине Олге и Николе Ј. Динића" уплати на рачун Удружења деце оболеле од аутизма. Надахнут примером задужбинара Олге и Николе Динића - њиховом мисијом помагања ученика, овај гимназијалац је поступио у духу њихове хуманости и наставио путем истицања примера правих вредности.

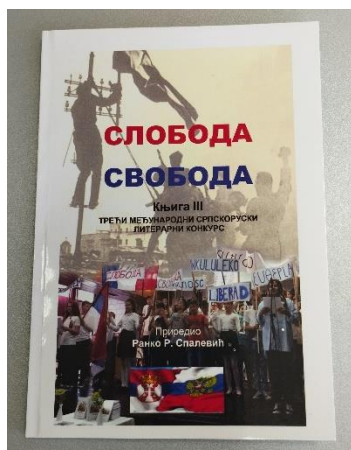
Као што су задужбинари мислили на помагање, али и награђивање будућих генерација гимназијалаца, тако и одлука ученика Вељка све нас осветљава примером великодушности и саосећајности.

Награде на међународном литерарном конкурс

Ученице Врањске гимназије, матуранткиња Теодора Илић и ученица трећег разреда Ања Љубеновић учествовале су на трећем Међународном српско-руском литерарном конкурс, на тему Слобода - Слобода и постигле запажен успех у категорији средњих школа.

Уч. Теодора Илић је написала песму на руском језику и освојила прву награду. Њен ментор је проф. Данијела Спасић. Ученица Ања Љубеновић је освојила другу награду за есеј на српском језику, а ментор јој је била проф. Милена Декић.

РАЗГОВОР СА ТАКМИЧАРИМА

Међу многобројним такмичарима, изабрали смо двоје матураната: Теодору Илић са језичког смера и Богдана Миленковића са математичког смера, јер су у претходној школској години (2022/2023) освојили по две републичке награде из различитих предмета. Теодора је освојила треће место на „Књижевној олимпијади“ и друго место на Републичком такмичењу из историје, а Богдан - два трећа места, на републичким такмичењима из физике и географије.

Теодора Илић: „Уживам у читању књижевних дела и учењу историје своје земље.“

Теодора Илић је и наша млада песникиња, чије су песме више пута освајале прво место на литерарним конкурсима са духовном (светосавском, божјићном...) тематиком.

Пут развоја једног оригиналног аутора подразумева и много читања и учења, тежњу широком образовању. Тим путем иде и Теодора, а могућност да се такмичи јој је додатни подстрек за учење.

Шта је највише утицало на одлуку да се такмичиш из више предмета? Је ли то био предлог професора или првенствено твоја жеља?

Жеља да се такмичим из више предмета била је првенствено моја – изабрала сам предмете који ме занимају. Одувек ме је занимала књижевност и писана реч. Љубав према књижевности носим још из основне школе, док сам се из историје пријавила због градива о Првом светском рату које се обрађује у трећем разреду и које ми је било изузетно занимљиво.

Како си доживела своје учешће на такмичењима на републичком нивоу? Каква је била атмосфера? Да ли си имала трему? Како си се осећала?

Атмосфера на такмичењима, бар на онима на којима сам ја учествовала, била је одлична. Поготово такмичење из књижевности које се традиционално одржава у Карловачкој гимназији има посебну чар. Немам трему кад се такмичим.

Каква су била питања (прво из књижевности, па историје)? Да ли је било питања која су ти представљала проблем? Колико је било тешко освојити једно од прва три места?

И питања из историје и питања из књижевности су тешка на свој начин. Питања из књижевности због великог броја књижевних дела која се морају прочитати, а питања из историје због количине информација које ваља запамтити.

Како су изгледале припреме? Како си одржавала мотивацију? Да ли си се била одрекла неког хобија или физичке активности како би имала више времена за учење? Мислим да је код припрема за такмичење најбитнија добра организација времена, и због тога се ја нисам одрицала ничега током припрема. Када радим оно што волим не доживљавам припреме као нешто досадно, већ уживам у читању књижевних дела и учењу историје своје земље.

Који ти успех највише значи и зашто?

Сви успеси су ми драги и не постоји неки који бих посебно издвојила.

Богдан Миленковић је један од најбољих, најсвестранијих и најнаграђиванијих ученика у школи. Добитник је Светосавске награде за најбољег ученика у општини Врање, у школској 2022/2023. Одликује га добра организација времена, озбиљан и темељан приступ учењу, радозналост и тежња ширењу знања – и из природних и из друштвених наука, ведар и такмичарски дух.

Богдан Миленковић: “Није тешко направити равнотежу између редовних школских обавеза, додатне припреме за такмичења и живота ван школе.”

Богдане, ког се такмичења највише и најрадије сећаш и зашто?

То је Републичко такмичење из физике у Кладову, у седмом разреду основне школе. Највише ми је у сећању јер је то био први пут да сам уопште ишао на неко такмичење мало даље од Врања, а притом сам освојио трећу награду. Посебно сам поносан на то јер сам одмах сутрадан учествовао и на окружном такмичењу из српског језика и језичке културе, као и из историје, такође у Кладову и пласирао се на републичка такмичења из оба предмета.

Заиста импресивно! Како си се припремао за ова такмичења?

Припрема се састоји из континуираног рада, како са професорима, тако и код куће. Захтева труд, али пре свега коришћење различите литературе чији обим и садржај понекад превазилазе средњошколске оквире.

Која је твоја омиљена област у географији и зашто, а шта те највише фасцинира у физици?

Друштвена географија ми је посебно интересантна због њене значајне повезаности са историјом, социологијом, чак и са физиком, конкретно - социофизиком. Што се тиче већ поменуте физике, она је дефинитивно моја омиљена област поред математике, а посебно ме фасцинирају открића и теорије из области модерне физике, конкретно из квантне механике и опште теорије релативности.

Како усклађујеш школске обавезе са припремама за такмичења?

Праћењем наставе и проширивањем постојећег знања, није проблем ускладити школу и такмичења. Слично је и са животом ван школе.

Ива Тотих 13, Анђела Димитријевић 17

Математика је дивна!

А таква је и професорка: Разговор са проф. Дивном Пешић

За многе ученике математика је најтежи предмет и највећи изазов у учењу, али има оних заиста посебних гимназијалаца који је одлично разумеју и воле. Волели је или не – математика је краљица међу природним наукама. Неретко се и друштвене појаве могу објаснити математичком прецизношћу, када запажамо једну логичну, математичку равнотежу, нпр. да нам живот враћа само онолико колико другима дајемо (мисао Иве Андрића), да су труд који улажемо и резултати које добијамо у директно пропорционалном односу, да све у васиони као и у духу тежи складу.

Стручно веће професора математике у Врањској гимназији сваке године остварује сјајне резултате на такмичењима, захваљујући изузетним ученицима жељним знања и додатног рада и залагању њихових ментора. У претходној школској години гимназијалци су освојили шест награда на републичким такмичењима, 11 – на окружном нивоу, 11 награда на такмичењу „Мислиша“, као и 10-ак места на општинском такмичењу. Слично је било и у школској 2021/2022. Тада су ученици проф. Дивне Пешић освојили два прва републичка места, а њихов ментор, проф. Дивна, добила је Светосавску награду за најбољег професора предметне наставе у категорији средњих школа општине Врање. Тим поводом, замолили смо професорку за разговор – да буде гост наше рубрике „Успеси и награде“.

Разговор је вођен у октобру 2023. године, када смо питали професорку о утисцима поводом освојене Светосавске награде. Одговорила нам је да се осећа задовољно и испуњено због признања и да јој је посебно је драго што су награду добили и школа као установа и њен ученик Богдан Миленковић у категорији ученика средњих школа.

Можете ли нам рећи нешто више о такмичењима на којима су ваши ученици постигли запажене резултате?

Најзначајније, уједно и најзахтевније је такмичење у организацији Друштва математичара Србије. Такмичење је организовано по нивоима од школског до државног. За државно такмичење из Пчињског округа одобрена квота је седам ученика што је веома тешко јер је конкуренција међу ученицима јака. Освојено једно од прва три места на државном такмичењу у трећем и четвртм разреду омогућава ученику да не полаже пријемни испит на било ком факултету из математике.

Друго такмичење које се организује у нашој школи је такмичење Мислиша у организацији Математичког друштва Архимедес. Ученик треба да уради 25 задатака за 90 минута. Неки су доста лаки и захтевају примену стеченог знања, а већина тражи и уочавање скривених замки.

Треће такмичење је у организацији Културно-образовног центра. Ово такмичење је организовано по нивоима, од општинског до државног. Такмичење се састоји из два дела – израде теста и одбране рада. Ученик пише рад на тему коју сам одабере и тај рад брани пред комисијом. Освојено једно од прва три места на државном такмичењу у трећем и четвртм разреду омогућава ученику да не полаже пријемни испит на великом броју факултета из математике.

Како сте охрабривали и припремали своје ученике за такмичења у математици?

Радам, односно редовним вежбањем. Ученици, што се математике тиче, су увек спремни и расположени за рад. Поред рада у школи, вежбали смо и online, увече, суботом, за време распуста...

Како ваше дугогодишње искуство утиче на ваш приступ учењу и поучавању математике?

Позитивно. У сваком послу је искуство важно, а нарочито у овом.

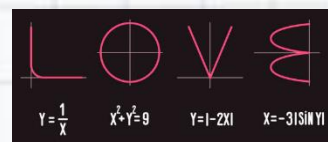
Које су највеће промене које сте приметили у области образовања током година?

Доступност. Могућност да се на лакши начин дође до траженог материјала.

Како подстичете ученике да заволе математику и превазиђу своје страхове од ње? Тако што им дозвољавам да питају кад год им нешто није јасно и дајем им могућност да одговарају и поправљају оцене и више пута ако је то потребно.

Које савете бисте дали младим наставницима математике који тек започињу своју каријеру?

Млади људи су пуни ентузијазма и воље за рад, треба им само дати шансу и веровати у њих.

Анђела Димитријевић I7

Предавање и кратки филм гимназијалаца о хемичару и академику Сими Лозанићу (1847-1935)

Поводом јубилеја – 175 година од рођења Симе Лозанића, коме је САНУ посветила 2023. годину и изложбу „Сима Лозанић – витез српске науке“, професорка хемије Дијана Костић и ученици одељења IV₅ одржали су предавање и приказали кратки филм у Свечаној сали Врањске гимназије, 5. фебруара 2024.

Сима Лозанић је био професор хемије у Великој школи, први ректор Београдског универзитета, председник Српске краљевске академије, политичар и дипломата. Учествовао је у балканским ратовима и у Првом светском рату. Дао је велики допринос развоју науке, образовању, култури, привреди и политици, развоју младе српске државе.

Предавање као и осмоминутни филм обухватили су многе изузетне моменте из школовања и рада великог хемичара: увођење нових схватања - нове хемије у предавања у Београду, писање и увођење уџбеника неорганске и органске хемије, прво објављивање Менделеевљевог периодног система елемената у Европи, коришћење лабораторијске опреме из Цириха и Берлина, градова у којима је учио, залагање за лабораторијски рад у учењу хемије у Србији, проучавање минерала, избор за члана Српске краљевске академије, а касније и њеног председника. Године 1905, када је Велика

школа прерасла у Универзитет у Београду, Сима Лозанић је као најстарији професор изабран за првог ректора. Проглашен је и за првог почасног доктора Београдског универзитета.

„Наше некадашње веровање да ће се српство ујединити не букваром, већ оружјем, било је кобно за по нашу народну мисао. Ја верујем обрнуто - да ће просвета бити главни чинилац у решењу тог битног нашег питања и да би оно било већ решено да смо просвету боље неговали. Верујем, стога што је просвета сила која постиже све смерове. Да нам је просвета била напреднија, све би у животу нашег народа било савршеније, па и успешније.

Бити предан својој науци истински и истраживати научне истине савесно јесу особине универзитетског грађанина као научника; а бити карактеран непоколебљиво и гајити врлине стално јесу особине универзитетског грађанина као човека; љубити пак своју домовину изнад свега, бити готов и жртвовати јој и сам живот јесу особине универзитетског грађанина као сина једног народа. Верујем да ће и наш Универзитет умети одгајати такав дух код својих грађана...“, рекао је Сима Лозанић на свечаном отварању Универзитета.

Реч уметника: Разговор са проф. Александром Ђорђевићем

Професор ликовне културе и сликар Александар Ђорђевић има своју уметничку и наставничку страну које се међусобно прожимају. Његова уметност је и део наше школе: присутна у времену - на часовима, и у простору - у учионицама, холу, осликаним зидовима школе. Његови радови красе многе школске просторије - Савремени кутак, Школску башту - зелену оазу... Они привлаче, боје и оживљавају лепотом погледе свих нас у школи. Уметничке поруке и вредне лекције из света маште на часовима ликовне културе остају у души ученика, преливају се у својој разнобојности и сливају у вечне гимназијске успомене, из генерације у генерацију.

Пошто смо истраживали мишљења и утиске ученика првог разреда током првог полугођа, закључили смо да је проф. Александар Ђорђевић један од омиљених наставника. Обавестили смо га о томе и замолили за разговор, за реч уметника:

Како коментаришете резултат наше анкете у првом разреду?

То је веома пријатно изненађење. Обично се предмети музичке и ликовне културе, поготово ликовне, сматрају другоразредним. Зато је веома лепо чути да су ученици изабрали проф. ликовног као наставника који са њима остварује успешну комуникацију.

Како бисте описали Ваш начин рада са ученицима?

У првом разреду, где је анкета и спроведена, рад са ученицима је најмање школски. У суштини, пустим ученике да дебатују на неку слободну тему, онолико колико је то у складу са њиховим познавањем културе. Они још немају довољно знања о сликарству, али знају понешто из опште културе, о музици, фотографији. Пошто млади живе у свету друштвених мрежа, указујем им на могућности које оне нуде у смислу визуелне комуникације, коришћења слика и текста и њима је то веома занимљиво. Та врста уласка у визуелну уметност постаје основа за даља истраживања и учење које се не ослања само на лекције из уџбеника.

Да ли можете да нам наведете пример неких Ваших стратегија које користите на часовима?

Стратегија пројектовања фото-материјала - пројектором. У ликовној уметности морате имати визуелни материјал за рад, да ученици виде фотографију, слику, текст и да их подстичете да сами започну анализу, да их чујете како тумаче, затим да се надовезујете на њихове одговоре и да им дајете смернице и објашњења.

По чему се разликујете од осталих професора?

Сви смо ми исти - у истом послу, са истим циљем. Само што мој предмет даје могућност да се ствари сагледају другачије и у том смислу свој предмет сматрам равноправним са осталим предметима. Треба читати, гледати филмове, бити информисан, усмеравати ученике и учити их да разликују квалитетне од неквалитетних садржаја. На пример, објаснити им шта је то поп култура, шта је елитна култура, усмеравати их и помоћи им да боље разумеју и доживе уметност.

Како бисте нам прокоментарисали Вашу чувену реченицу: „Ја вама не предајем као професор, већ као уметник“?

Да, ја то стално напомињем. Методе којима се служим у свом раду, користим и у школи, и обрнуто. Дакле, нека искуства из школе пренесем и на свој рад. И онда на часу разговарам као уметник, као сликар који истражује, који је увек у свету слика, цртежа, фотографија и покушавам да истражујем и са ученицима у том контексту.

Како бисте описали Ваше стваралаштво?

То је нешто чиме се бавим дуже од тридесет година - жеља да се кроз цртање и сликање пројектује неки нови свет, да се материјализује идеја, да се не остане на нивоу мисаоног, већ да се мисао обликује кроз слику, скулптуру, архитектуру... То ме је одувек привлачило и привлачиће ме, сигурно, још дуги низ година.

Каква је улога уметности у данашњем свету? Какав је однос људи према уметности?

Правна уметност је запостављена. Поп култура која се данас представља као уметност - заправо није уметност. Права уметност је тешка за „конзумацију“, али без обзира на то, треба јој се приближити и децу одмалена учити правим уметничким вредностима. У великим градовима - уметничким центрима, ученици и професори посећују музеје, где уче о класичним и модерним делима, цртању, скицирању... А тако ћемо и ми - ићи ћемо у музеј.

Ива Тотих I3

ДРАМСКА СЕКЦИЈА ВРАЊСКЕ ГИМНАЗИЈЕ

Драмска секција Гимназије "Бора Станковић" има традицију дугу 130 година. Године 1896. **Радоје Домановић** је режирао "Горски вијенац" у коме су глумили ученици Гимназије. Био је то почетак позоришног живота у Врању, одакле је касније поникло и Позориште.

У школској 2022/2023. драмска секција је са Нушићевом "Ожалошћеном породицом" учествовала на Фестимиру, фестивалу у Земуну, у организацији Земунске гимназије и Гимназије "Никола Тесла" у Будимпешти. На Позоришним сусретима ученика гимназија Србије у Крагујевцу, уч. Богдан Стефановић освојио је награду за најбољу мушку улогу, а Нина Тасић за епизодну женску улогу. У октобру је премијерно одиграна представа "Исповести" у режији Михајла Стојковића, настала на основу аутентичких исповести чланова Друштва онколошких пацијената у Врању.

Нова представа драмске секције "Судије" премијерно је изведена 1. марта 2024, у Великој сали Позоришта „Бора Станковић“ у Врању. Сценарио су написале ученице четвртог разреда Милица Данев и Емилија Арсић, по мотивима приповедака Радоја Домановића, као и Библије. Аутор сценографије је професор ликовне културе Александар Ђорђевић. У представи учествује осамнаесторо ученика свих разреда Гимназије.

„Од Домановића до данас траје магија позоришта у нашем граду, али и у нашој школи, скоро без прекида. Од библијске "Књиге о судијама" до Домановића и од Домановића до данас, траје чаролија на даскама које живот значе. Ми их овом представом обједињујемо у праизведби, као омаж овом писцу и некадашњем професору наше школе.“, рекла је проф. Нела Димитријевић, ментор секције.

Улазнице за представу биле су хуманитарни прилог намењен за лечење дечака.

Анкета о читању, лектирама и омиљеним књигама

Читање књига не представља само ширење знања, већ много сложенији доживљај, путовање душе кроз свет измаштане реалности и реалистичних снова, у коме има и поуке и забаве. Ја читање доживљавам и као игру улога. Једног тренутка могу да путујем и обилазим свет са Малим Принцом, а већ следећег да се кријем у некој кући, стрепим и пишем дневник док се враћам кроз време у период Другог светског рата. Потребно је само да отворим нову књигу и постанем део новог света. Занимало нас је мишљење гимназијалаца о читању и књигама, па смо спровели анкету.

Одговори су били разноврсни и занимљиви.

Ретко који ученик је као одговор на питање „Која је твоја омиљена књига?“ навео неку школску лектуру. Најчешћи одговор на ово питање је био *Гордост и предрасуде*, роман Џејн Остин, а затим многи други љубавни романи, међу којима су најпопуларније књиге савремене америчке ауторке Колин Хувер.

Мишљење о лектирама је различито: неки ученици их виде као темељ културе и сматрају их неопходним, док други изјављују да су актуелне лектире непримерене и стране духу младих људи, да је о њима одлучивала група људи која младе не разуме баш најбоље. На питање „Које бисте књиге увели у школски програм?“ одговори су били занимљиви: „Хари Потер“, „Господар прстенова“, „Писма Милени“, Кафка, „Браћа Карамазови“ и друга дела руске књижевности.

Што се тиче мишљења о лектирама које су већ у програму, 40% ученика тврди да су лектире најзанимљивије у првом разреду, а као најпопуларнија лектира издвојила се „Ана Карењина“, коју на другом месту прати „Нечиста крв“, а на трећем „Хамлет“. Као омиљени лик из школског програма изабрана је Софка из „Нечисте крви“, а прате је Марко Краљевић, Разумихин из романа „Злочин и казна“ и Антигона.

Последње питање је било: „Колико књига прочиташ на месечном нивоу?“. Половина испитаника, 50% ученика одговорило је да месечно прочита једну књигу, 24% одговорило је да уопште не чита књиге, 17% прочита две до четири књиге месечно, док само 9% прочита више од четири књиге.

И за крај, навешћу вам најзанимљивије одговоре на питање коју би лектуру ученици изоставили из програма:

„*Кир Јања*, зато што је писана јако чудним језиком, неразумљива је и тешка за читање.“

„*Кад су цветале тикве*, роман Драгослава Михаиловића. Поред вулгарног изражавања ликова романа, писац представља неке неморалне и насилничке поступке главног лика као нормалне догађаје у којима нема ничег погрешног (као што је сексуално злостављање жене током ноћи у шуми од стране групе адолесцената). Сматрам да лектира треба да буде поучна, да се лоши поступци јунака истакну као погрешни. Школска лектира треба да нас учи да разликујемо добро и лоше, исправно и неисправно.“

„Треба изоставити дело *Ана Карењина*. Сматрам да у овим годинама није потребно да читамо о лабилној личности која ће починити самоубиство. То посебно није добро сада када много тинејџера пати од депресије, па могу да извуку погрешну поуку из дела.“

„*Процес* Франца Кафке - сматрам да је књига веома досадна, да има непотребних детаља и да би ученици могли да прочитају много боље књиге које имају више смисла. Мени се тај роман уопште није допао. Сматрам да није прилагођен узрасту ученика.“

НАЈ(НЕ)ПОПУЛАРНИЈА!

„Читање неке добре књиге корисно је по здравље као и телесно вежбање.“, Имануел Кант

„Свет без књиге, свет је дивљака“, Н. А. Морозов

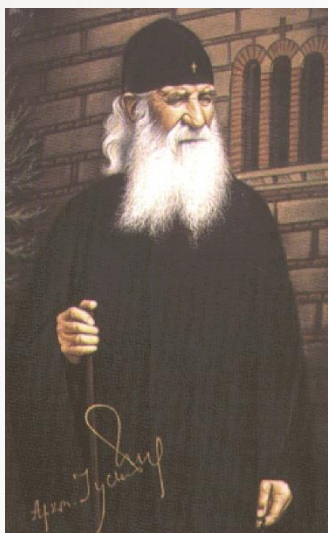
„Бирајте писца као што бисте бирали пријатеља.“, Вентворт Дилон

„Читај да би живео.“ Гистав Флобер

„Остати равнодушан према књизи, значи лакомислено осиромашити свој живот.“, Иво Андрић

Поводом 130 година од рођења Преподобног Јустина Ћелијског и Врањског

Ава Јустин Поповић - путоказ ка вечном спасењу

Свети Јустин Ћелијски - Јустин Поповић, светитељ и мислилац, икона православне теологије и филозофије, заузима посебно место у нашој духовној традицији. Рођен у Врању као Благоје, његов животни пут обасјан је духовном ватром и истраживачком снагом ума. Под менторством Светог Николаја

Велимировића, Јустин је проналазио дубине божанске мудрости кроз свет око себе и унутар себе. Искуство Првог светског рата и суочавање са људским патњама дубоко су обележили његов духовни пут, обликујући темеље његове теолошке мисли. Филозофија по Христу, прожета дубоком вером и љубављу према Богу и човеку, постала је препознатљива црта Јустиновог учења. Кроз своје радове, Јустин је позивао људе да сагледају свет кроз призму вечних истина и божанске љубави, истражујући тајне живота и смисао постојања. Овај есеј истражује живот и мисли Јустина Поповића, чија је духовна баштина оставила дубок траг у православном свету и даље осветљава пут духовном трагању.

Свака ствар у овој свету јесте рам, у који је Бог урамио по једну мисао своју... Идући од човека до човека, ми идемо од једне иконе Божје до друге... Стога је сваки човек наш брат, наш бесмртни брат, јер сваки човек има лик Божји у души својој...

У свом сагледању света око себе, Јустин Поповић износи своју дубоку духовну перспективу која нас позива да сагледамо свет око себе, да увидимо на божанску присутност ствари око нас. У овој визији, свака појава, сваки догађај, свака особа, постаје рам кроз који се приказује Божија мисао. Заправо, свет постаје средство кроз које можемо доживети божанску љубав и мудрост. Човек, као носилац Божијег лика, постаје свети камен у овом мозаику божанског стварања. Свакодневне интеракције с људима постају прилика да се сусретнемо са светим, да откријемо божанску искру у свакој души која нас окружује. У овом контексту, сваки човек постаје драгоцен део већег божанског плана, а наш однос према сваком појединцу постаје одраз нашег односа према Богу. Кроз ово схватање, свет

постаје светиња коју треба поштовати и чувати, јер у сваком тренутку можемо открити Божију присутност.

Мисао – какво изненађење! Мислити? О! То је таква уметност; сигурно: уметност над уметностима. А осећање? Ту је тек чудотворна радионица. Обратите пажњу на мисао: како настаје у вама, како се рађа, како наилази? Откуда то она долази? Мисао, то је најтајанственији незнанко у теби. А осећање? Други незнанко поред првога, не мање тајанствен од њега. А инстинкт? То је нека тама у мени која бежи од сваке светлости; а хвата те, вуче у неке дубине, у неке несагледне тмине. Где је човек највише присутан, где га има највише: у мислима, у осећањима или у инстинктима? По свему, човека има најмање у телу, више у мислима, највише у осећањима.

Јустин Поповић нас води кроз сложеност људског ума и душе, осветљавајући три основна елемента нашег бића: мисао, осећање и инстинкт. Кроз његове речи, схватамо да је мисао изузетно дубока и тајанствена појава која дефинише нашу способност размишљања и стварања. Њен извор и механизми њеног настанка остају често неухватљиви, што чини мисао фасцинантном и неистраженом области људске психе. Осећање, с друге стране, представља мистериозну радионицу емоција унутар нас, која нас покреће на начине које често не можемо рационално објаснити. Поповић нас подсећа да осећања прожимају нашу свакодневицу на дубок и често нејасан начин, чинећи их кључним делом нашег искуства. Инстинкт, као трећи елемент, представља тамну и неистражену силу у нама која нас вуче ка неким дубоким несвесним подручјима нашег бића. Ова тама, како је описује Поповић, делује као магнет који нас привлачи и истовремено плаши својом несагледивом дубином. У покушају да одговори на питање где је човек највише присутан, Поповић нас наводи да размишљамо о различитим слојевима нашег постојања. Према његовој анализи, тело представља само спољашњи омотач, док су мисли и осећања та која дефинишу нашу суштину. Осећања, као највише присутни део, чине нас дубоко људским бићима, отварајући нас ка сложеним емоционалним искуствима која обликују наше животе.

Вера у човека најопаснија болест, од које је европско човечанство смртно оболело.

Јустин Поповић, дубоко прожет духовним искуством и теолошким знањем, изрекао је контроверзну тврдњу да је "вера у човека најопаснија болест, од које је европско човечанство смртно оболело". Његова перцепција света као места испуњеног муком и патњом, из које нема излаза, могла је бити последица његових личних искустава ратних страхота и духовних борби. Видео је и осетио разне губитке, свакаке издаје и похлепу човека. Као монах и теолог, Поповић је вероватно био свестан дубоких моралних и духовних пропасти друштва, те је његова критика вере у човека била мотивисана жељом за духовном обновом и преображајем човечанства.

Ја морам да браним пут којим идем, не зато што је мој, већ његов, што га је он открио, он пропутио, он осигурао. То је прави и једини пут из смрдљивог понора земље до врх мирисног неба, прави и једини и другог пута нема...

Јустин овим реченицама изражава дубоку веру и посвећеност Божијем путу као једином путу истине и спаса. Његове речи одражавају дубоко уверење да је Божји пут једини прави пут који води ка

духовном просветљењу и близини Божјој. Кроз ову изјаву, Јустин Поповић наглашава своју оданост вери и богословским учењима која је пригрлио. Он истиче да није сам пронашао тај пут, већ је следио Божју вољу и открио пут који је већ био постављен пред њега. Он верује да је тај пут једини прави пут који води ка остварењу духовних циљева и достизању вечног спасења. Види свет као место из којег је једини излаз ка небу, место чије је духовно уздизање могуће само кроз следеће Божјег пута. Његове речи позивају на дубоко размишљање о смислу живота и улози вере у нашем путовању ка вечности.

Јустин Поповић нас подсећа да је вера у Бога и следеће његовог пута кључни за постизање духовне пуноће и близине Божјој присутности. Кроз своје учење и животни пример, он инспирише вернике да препознају важност праћења Божјег пута у свом сопственом духовном путовању.

Анђела Димитријевић I,

Зар је Јуда наша последња реч о Христу?

Ава Јустин Ћелијски

Сведох се данас у границе Великог Петка.
Недостojна да кажем ишта, плачем.
Скупило се све у грудима,
нека мука завладала је мојим бићем,
неки бес подивљали
у провалију ме гурнуо
па гласа немам.
Речи неке у мени играју
и неке сузе саме теку.
Издаја у мени вришти
а глас се не отима!
Потресно је то искуство!
Дародавцу живота ново распеће нудим
Јудиним пољупцем грешним!
Разапињем се на крсту своме данас
пакостима људским
и у гордости се уздижем
мислећи да је моја жртва
довољна за искупљење.
Чух себе и страшно лице своје видех
у маси оних који викаше:
Распни га, распни!
Како мој глас беше јак!

И моје лице наружено!
И како моја страст беше моћна!
О, колико силе безумне у мени пред лицем љубави!
Како не видех то светло!
Чиме нам ум беше заслепљен?
И сунце се постидело и земља се потресла
и гробови се отворише и камење је душу показало

и разбојник са десне стране је поверовао
и Христос се у молитви Богом показао –
а ми смо бездушно стајали под крстом, без љубави.

Ми, живи.
Ми, распећем утешени.
Господе, слабашна је моја вера.
Снаге ни толико да мисао у реч стане.
У тихи вапај сам се претворила.
Господе, Господе,
мој трн у Твоме венцу данас страшно боли.
Помози и опрости.

(Хаџи) Валентина Златановић Марковић,
некадашња ученица Врањске гимназије

МОГУЋИ НЕМОГУЋИ СВЕТ ГОРАНА ПЕТРОВИЋА

Горан Петровић један је од представника српске постмодернистичке књижевности, Међу тројицом најистакнутијих (Киш, Пекић и Павић), Петровић је по тематици и поетици најсличнији Милораду Павићу. Несумњиво, Петровићево стваралаштво представља врхунац те књижевности. Уместо низања упечатљивих поетичких одлика, којима се не могу исцрпити лепоте светова које је створио, биће речи о његовој збирци приповедака *Ближњи*, симболично одабраној за ову прилику, јер овога пута умро је неко близу.

Не ради се о књижевнику из деветнаестог века са којим сам се сусрела једино у својој машти, посредно, читањем његових дела или биографија. Свог вољеног писца и значајну фигуру историје српске књижевности, Горана Петровића, имала сам привилегију да упознам, и да се рукујем са њим, и да разговарамо о књижевности. Зато је било тешко примити вест о његовој смрти. Као да су се помрачили сви светови на које асоцира помен његовог имена. Низали су се покушаји разабарања у вртлогу речи које су ми пролазиле пред очима. Некако је била призвана чувена Даут-хоцина реченица: „Сви ми умиремо само једном, а велики људи по два пута: једном кад их нестане са земље, а други пут кад пропадне њихова задужбина“. Помислила сам: како бескорисна и бедна реченица. А све до тада примала сам је као аксиом, као велику мудрост нашег Нобеловца. Па зашто она одједном престаје да важи? Како се тада појавила преда мном као сурова и бесмислена? Нисам могла да разлучим шта уопште значи та двострука смрт – је ли то привилегија или казна? Не, није могуће. Велики људи не умиру, ниједном. Како су Петровићеви књижевни јунаци улазили у светове књига које су читали, тако је и он, посредством некакве металепсе, наставио да бивствује унутар мноштва светова које је створио, од прве прозе *Савети за лакши живот*, преко приповедних збирки *Ближњи* и *Разлике* и овенчаног романа *Ситничарница „Код срећне руке“*, па све до новијих романа *Папир са воденим знаком* и *Иконостас*.

Према сопственим речима и сведочанствима оних који су сарађивали са књижевником, Петровић је своје текстове ткао брижљиво и темељно. Сваком писању претходило је озбиљно истраживање личности, историје, језика, детаља, захваљујући чему је стварао књижевне светове прецизно и реалистично, оживљавајући их пред читаоцима у њиховој пуноћи. Умеће да створи лепоту види се, рецимо, у причи „Ближњи“, из истоимене збирке, у сликању светларника који гранањем постаје једно са звезданим ноћним небом. Одабрана збирка прича тематизује ружну савременост, обележену ратовима и бомбардовањем деведесетих, у којој је ипак остало много смислотворног и лепог – управо у могућности успостављања спона међу људима, у идеји ближњих.

„Матица“ је једна од значењски потентнијих прича. Учестало силажење главног лика Андрије у подрум могло би се схватити као симболички силазак у прошлост и у несвесно, у потрази за нечим

драгоценим, а изгубљеним, али што је немогуће пронаћи. Та се матица неће Андрији вратити у чорби коју једе – како се то дешава Павићевим јунацима. Без ње се „ништа више не може привити, као што се ништа више не може ни одвити“, јер тако функционише ова банална материјална стварност – немогуће је вратити већ протекло време. Међутим, Петровић је карактеристичан по томе што у реалистично осликаном свету отвара светове другости. Не *друге* светове, већ светове *другости*. Оно што је могуће много је шире од оног што је реално. Управо се посредством стварања књижевног дела стварају неки нестварни, али не и немогући светови. Чини се да се моменат фантастике активира тек у последњој причи „Ближњи“, али заправо се књига отвара једном сновиделном сликом, која можда најављује некакву другост онога о чему ће се приповедати: „Гости су брисали кораке од лишћа и месечине“. Та месечина може бити наговештај доласка госта из небеске даљине. Радња приче „Ближњи“ временски се прецизира из догађаја у догађај, наводи се тачно време. То је учињено намерно, како би се приказало да се чудо дешава управо у физичкој стварности, која се одређује континуумом времена и простора.

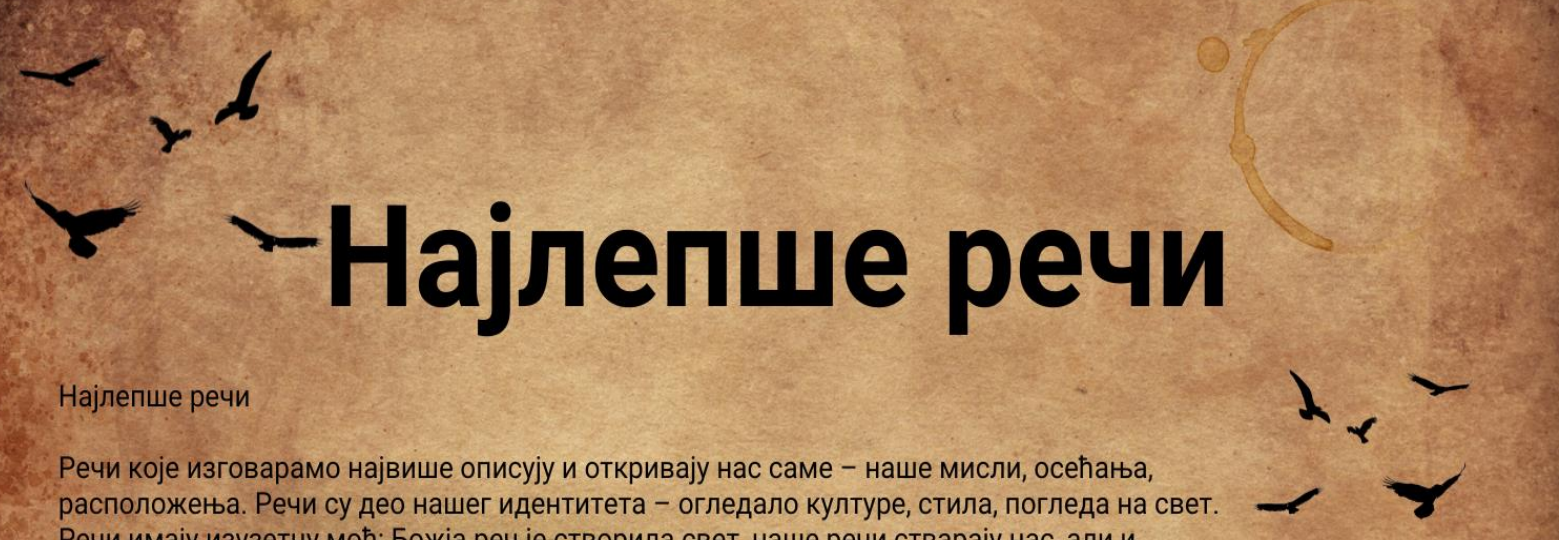
Уводна прича „Слике са изложбе“ представља свечано отварање простора из ког ће отпочети приповедање. Изложба је без слика, посетиоци посматрају једино призоре кроз седам прозора – колико збирка има прича. Јасно је да се не ради о случајном поклапању, већ о алегорији. Посматраоци изложбе су из наше тачке гледишта књижевни ликови и тај свет који они виде кроз прозор заправо је књижевни свет којем и сами припадају. И док су они позвани да потраже неки други свет управо у том свом – тиме што уместо у уметничка дела гледају кроз прозоре – ми смо као читаоци позвани да седам прича ове збирке посматрамо као светове могуће другости. У томе је и суштина постмодерног гледања на свет – не само да је свет огроман текст сачињен из мноштва текстова, већ је (књижевни) текст заправо једини свет у којем се конституише истина – на пример, о свом идентитету или о историјским личностима и догађајима.

Бојана Петров,
некадашња ученица и
главна уредница *Гимназијалца*

Горан Петровић на отварању Књижевне колоније, у
Свечаној сали Врањске гимназије, 5.12.2023.

Најлепше речи

Најлепше речи

Речи које изговарамо највише описују и откривају нас саме – наше мисли, осећања, расположења. Речи су део нашег идентитета – огледало културе, стила, погледа на свет. Речи имају изузетну моћ: Божја реч је створила свет, наше речи стварају нас, али и људе око нас - утичу на њихово расположење и ставове. Реч може да ствара, али и да уништава: једног уметника речи, принца српске поезије, убила је прејака реч. Како се времена мењају и живот иде даље увек се обнављајући, тако се и речник једног језика развија и обогаћује. У 2023. години много се говорило о избору нове најлепше речи у српском језику, када је међу предложеним речима као што су: прохујак, прикачица, безтебност, безнемож, смућак, сусрамље, отказнити, ласноломна, узрење, премислити и опазица, изабрана реч духоклонуће. Када више слушамо и изговарамо празне и деструктивне речи, а удаљавамо се од оних животних које имају стваралачку моћ, онда долази до духоклонућа. Како не би клонуо духом, човек треба да негује и користи своје таленте, да ствара лепоту својим речима и делима, на радост овог свету. У сусрет Међународном дану матерњег језика, разговарали смо са групом ученика четвртог разреда и питали их које су постојеће речи нашег језика њима најлепше. Међу многобројним одговорима издвојило се неколико речи које су се највише пута поновиле:

1. Љубав
2. Срећа
3. Мајка
4. Благодат, породица
5. Вера, радовање, нада. Занимљиво је да се на 5. месту нашла и реч лопта.
6. Мир, нежност, здравље
7. Праскозорје, спавање

Речи које деле 4, 5, 6 и 7. место имају исти број „гласова“. Предложене су и следеће речи, које такође на диван начин описују наше матуранте: сунце, небо, море, лето, око, милина, милосрђе, родољубље, задужбина, хармонија, Арханђел, осмех, маштовитост, поезија, песма, доколица, представа, жудња, зора, свитање, смирај, месечина, снег, самоћа, душа, стакло, вихор, тумарати, заувек, ескрај, наговештај, молитва, ћирилица, уметност. Лепе душе ученика открили су и „цветни“ предлози као што су: цвеће, рузмарин, булка, ружа. Иако међу предлозима преовлађују апстрактне именице, једна група ученика математичког смера наводила је конкретније примере: кућа, кола, рачунар, кошарка, поред поменуте лопте.

Закључујемо да су речи биране како због њиховог звучаности тако и због значења, да ученици виде лепоту у том чудесном прожимању смисла и форме, у природи, осећањима, традицији, Богу, али и у материјалним стварима које су симбол сигурности или хобија којим испуњавају своју доколицу.

Најлепше речи у дијалекту

Друго питање које смо поставили гимназијалцима јесте да предложе најлепшу или њима најзанимљивију реч у дијалекту. Највише предлога имале су следеће речи:

1. Аздислук и некња
2. Џивџан, мерак, сабајле, убав/а, лојзе
3. Ич, дудук, ћутек, кутре

Дати су и други занимљиви и духовити предлози: шише, баница, пајчики, оправан, отресит, џопке, арчити, катил, арчити, тркаљати, тршљика, б`ш, скубља, надвор, дерт...

На основу низа креативних одговора претпостављамо да ученици нису аздисали, како их понекад критикују старији, да су расположени за лепе речи, разговор и шалу, и да не одлажу ту прилику за сабајле или некња.

Свобода моего народа

Живет в сердце песня с небес.
Ничего кроме боли. Звезда голубая
зажигалась светом надежды лес.
Моего народа свобода дорогая.

Крест прорвался через ночь,
слышны крики земли святых.
Вздыхает моя земля, божья дочь,
это боль монастырей земных.

Это крест неба и земли.
Под ним кровавые цветы
и чёрные птицы.
Туда сильными шагами герои в бой пошли.
Это крест церкви Грачаницы.

Потому что он не дал
часть своей отчизны,
Грачанице блеск царя Лазаря славит.
Он смертью купил небесную жизнь,
и теперь он земным и небесным
царствами правит.

Здесь Симониды слепые глаза
плывут небесами.
Здесь моя родина
креста, героев и бессмертия.
Здесь мать Божья
охраняет наши храмы.
Здесь моя красивая Сербия.

В Дечани молитва разбивает тишину,
с родины колоколом изгоняет войну.
Рядом Бистрицы птица поет стих,
святыни твои, не сдавай их.

Над Дечанам в проклятых горах
слышна была мина.
Сербка-мать потеряла сына.
Сербия была его мать,
а его братья – воины
теперь на небесной страже с героями.

Сотканная из золота снится
раненая спящая красота природы.
Её сердце от грусти поглубже затаится.
Птица в клетке как Серб без свободы

Утро расцветает и пахнет православием.
Монастырь охраняют горы кровавые,
героизм помнит замученного Серба.
Будет жить Косово – союз земли и неба.

Теодора Илић IV/1
Песма је освојила прво место на трећем
међународном српско-руском литерарном конкурс,
2023.

Слобода мог народа

Песма са неба живи у срцу.
Ништа осим бола. Плава звезда
је засјала светлошћу наде.
Скупа је слобода мог народа.

Крст се пробија кроз ноћ,
чују се вапаји земље светаца.
Уздише моја земља, божја ћерка,
то је бол земаљских манастира.

То је крст неба и земља.
Испод њега је крваво цвеће и црне птице.
То су јунаци кренули у бој снажним корацима.
То је крст цркве Грачанице.

Пошто није дао део своје домовине,
Сјај Грачанице прославља цара Лазара.
Смрћу својом је он купио небески живот,
Те сада влада земаљским и небеским царствима.

Овде Симонидине очи следе
плове небесима.
Овде је моја домовина,
Домовина крста, јунака и бесмртности.

Овде Богородица штити наше храмове.
Овде је моја лепа Србија.
У Дечанима молитва прекида тишину,
звоном изгони рат из отаџбине.

Поред Бистрице птица пева стих,
Светиње своје не одричи се.
Изнад Дечана у проклетим планинама
чула се мина.

Српкиња је мајка изгубила сина.
Србија му је била мајка,
А браћа су му ратници,
сада на небеској стражи са јунацима.

Од злата саткана, сања
рањена уснула лепота природе.
Њено срце ће се од туге сакрити дубље.
Птица у кавезу је као Србин без слободе.

Јутро цвета и мирише на православље.
Манастир чувају крваве планине,
јунаштво памти измученог Србина.
Косово ће живети кроз савез неба и земље.

Превод: Марко Митровић (Објављен у зборнику
радова са Конкурса)

Пројекти: Од пријатног окружења, зеленила и дружења до здравља и свести која свет мења

У слободном, раније некоришћеном делу школског хола направљена је зелена оаза за дружење, одмарање и уживање у биљкама: **Школска башта негује велике умове**, као део пројекта Window to the world. Овај пројекат је реализован у сарадњи са партнерским школама из Румуније и Грчке, у оквиру програма Еразмус плус, крајем маја 2023. Кроз рад на опремању гимназијске баште наши ученици су научили на који начин се саде и негују биљке, како се рециклирају и поновно користе стари предмети и стекли су нова знања о заштити животне средине. Ментор ученицима била је проф. Гордана Николић. Од септембра 2023. гимназијалци свакодневно проводе слободно време између часова у **школској башти**, одакле неретко допиру и звуци гитаре наших романтично расположених ђака. За пријатну и уметнички инспиративну атмосферу овог простора заслужан је проф. Александар Ђорђевић који је осликао зидове кутка. Биљке, ликовни радови, музика, приче, смех и шале младих у новом школском кутку постали су део радости и лепоте гимназијских дана.

Математичка библиотека

Група ученика специјализованог одељења за рачунарство и информатику је аплицирала фондацији "Ана и Владе Дивац" за пројекат **Математичка библиотека** и одобрена су средства за уређивање једне просторије у школи. Циљ је обезбеђивање бољих услова за напредовање ученика који су талентовани за математику, као и за ученике који се теже сналазе у решавању математичких проблема.

14.3.2024.

Климатске промене и млади – ко ће бити бржи?

Гимназијалци су учествовали у панел дискусији и дебати на тему **Климатске промене и млади – ко ће бити бржи?** - у оквиру обележавања Европске недеље зелене дипломатије, 27.10.2023. Организатори активности су били Амбасадори одрживог развоја и заштите животне средине, у оквиру пројекта "Пулс Европе - Медијске посете ЕУ". Идеја је била да се чују млади, њихов став о климатским променама и о томе да ли се довољно труде и активирају да унапреде и побољшају своју улогу. Ученици наше школе су истакли човекову улогу у изазивању климатских промена, као и на последице које оне могу да изазову у свету. Њихов ментор је проф. биологије Гордана Николић.

Пројекат: Зелени кључ за одрживост

Гимназијалци су учествовали и у реализацији пројекта **"Зелени кључ за одрживост"**, у оквиру Центра за друштвене интеграције, уз подршку Министарства за Европске интеграције Републике Србије, 30.10.2023. Циљ овог пројекта је подизање свести и активирање младих у доношењу одлука из области заштите животне средине. Ученици су кроз различите облике едукација и радионице унапредили знање и вештине. Они су најпре истицали проблеме, а касније су учествовали у доношењу одлука на локалном нивоу ради унапређења здравља људи и заштите животне средине. Гимназијалци су такође учествовали у креирању еколошких прича за билтен "Еколарац". Билтен се бави темама из области екологије, заштите животне средине и одрживог развоја. Ментор ученицима је проф. Гордана Николић.

Развој целовите личности ученика: здрав живот и плес

Пројекат Обогаћени једносменски рад, који се у Гимназији реализује од 2019. године, подразумева разноврсне креативне, занимљиве и корисне активности за ученике. Поред обавезног школског програма, гимназијалци се опредељују за додатне садржаје који их занимају и усавршавају, обогаћују и усређују.

У оквиру модела „Развој целовите личности ученика“ који реализује проф. др Виолета Трајковић, ученици током ове школске године имају прилику да кроз квалитетан и оригиналан приступ уче о физичком и менталном здрављу и да се забављају.

У децембру, у захукталој и претпразничној атмосфери, одржана је динамична плесна радионица са гостом Томиславом Трајковићем, професионалним инструктором плеса. Пратећи ритам и мелодију широм Свечане сале, ученици су се опустили и након тешких часова своје слободно време претварали у уметност и чаролију. Орасположили су се и научили неке нове кораке, одморили се у складном покрету, да би пуни нове снаге наставили дан.

Недељу дана пре тога, 5.12.2023, у школи су гостовали др Марија Накић и др Небојша Стојановић, који су одржали предавање за ученике - о здравој исхрани, дијетама, употреби минерала и витамина, телесној маси, неопходности физичког кретања, али и о психичком и социјалном аспекту здравља: о важности дружења лицем у лице и о штетном деловању мобилних телефона и рачунара, видео-игрица и изазова на ТикТоку. Упозорили су ученике на опасан тренд на интернету - једење плавог чипса и испијање плавог сока.

Округли сто - Храна и здравље

У оквиру Хоризон програма, Европски биро за животну средину и Глобални климатски фонд, организације из Брисела, организовале су **Округли сто - Храна и здравље**. Циљ пројекта био је усклађивање теме од значаја за нашу средину. Учеснице и излагачи у овом пројекту биле су ученице Емилија Арсић и Леонора Ристић из одељења 4/5.

Оне су представиле пример добре праксе кроз видео запис „Одржива производња хране“, приказавши одакле нам храна долази, како је настала, да ли су поштовани принципи одрживог развоја. Истакле су значај здравих obroka и здраве ужине. Ментор ученицама била је проф. биологије Гордана Николић.

Пројекат: *Свако дете има право да одраста здраво*

У Гимназији се успешно реализује пројекат **Свако дете има право да одраста здраво**, одобрен од стране Министарства просвете и Министарства спорта. Циљ пројекта је унапређење физичког васпитања и здравственог стања ученика. Кроз физичку активност, тренинге и вежбе ученици побољшавају свој здравствени статус, моторичке способности, ментално здравље и когнитивне способности.

Пројекат: *Ефикасно управљање отпадом*

Наша школа остварила је међународну сарадњу са представницима ЈП “Комунална хигијена” из Северне Македоније и ЈКП “Комрад” из Врања, као и сарадњу међу ученицима њихове и наше школе кроз пројекат **Унапређење и заштита здравља људи и животне средине смањењем ризика од загађења кроз ефикасно управљање отпадом**. Овај пројекат је имплементиран средствима Европске уније у оквиру ИПА програма прекограничне сарадње Србија – Северна Македонија.

Учествујући у еко-квизу и радионици, ученици су једни другима указали на значај рециклаже и правилног одлагања отпада. Размена искуства је утицала на стицање нових вештина у области заштите и унапређивања животне средине. Ментор ученицима била је проф. Гордана Николић.

Пројекат: *У њиховим патикама*

Другу годину за редом УНХЦР уз подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије организовао је у сарадњи са 13 школа из Републике Србије, од којих је једна и Гимназија „Бора Станковић” из Врања, пројекат под називом „У њиховим патикама”. Током уводне радионице у Београду средњошколци и њихови наставници су имали прилику да кроз низ интерактивних сесија развију дискусију и понуде конструктивна решења за пружање помоћи избеглицама. У наставку пројекта, до краја године, средњошколци су у својим локалним заједницама реализовали своје пројекте на тему инклузије и интеграције избеглица. Ученици из Врања релизовали су радионицу за средњошколце на којим су цртали предмете који имају симболичну вредност из земље из које долазе и на крају организовали изложбу цртежа. Ментор је проф. Ненад Стојиљковић.

СРЕТЕЊСКИ ИЗЛЕТ ГИМНАЗИЈАЛАЦА ДО БЕСНЕ КОБИЛЕ

Врањска гимназија је обележила своју крсну славу Сретење прослављајући притом и Дан државности Републике Србије. Поред традиционалне прославе у школи 15. фебруара - приредбе и мини-концерта школског хора, следећег дана група гимназијалаца је такође обележила велики празник успоном на врх Бесне кобиле, предвођена професором географије Драганом Антићем.

„Циљ је да се мини-распуст искористи за активан одмор и да се ђацима омогући упознавање лепоте врањског краја. Осим тога, развијамо здраве стилове живота, пешачимо и боравимо у природи, и развијамо љубав према њој, као и одговоран однос према средини у којој живимо.“, рекао је проф. Драган Антић.

Ово је четврта година заредом како се у Гимназији организује сретењски излет до Бесне кобиле.

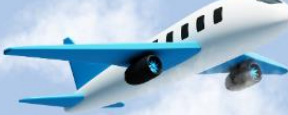

Напра

- Ис
- Ол

у у свом изгледу:

еље, остварио бих све

A collage of illustrations depicting various human experiences. At the top left, a man and a woman are sitting and talking. To their right is a stack of colorful books with a small plant growing from them. Further right, two hands are shown writing on a notepad. Below these, on the left, a person is kneeling at a grave, placing a red rose. In the center, a person is holding a glowing heart. To the right, a boy and a girl are looking surprised, with a heart icon above the girl's head. At the bottom, a large, detailed eye with long eyelashes is looking forward.

Питања која муче гимназијалце – шта би волели да знају, умеју, могу...

Цео живот је школа у којој упознајемо свет, људе, себе. Ваља савладати много вештина и развити многа умећа, поред домаћег васпитања и школског образовања. Што се културе понашања и става према учењу тиче, највише се учи код куће и од најблиских нам људи. Много може да се научи и кроз упознавање нових људи, путовања, читање, писање дневника... На том путу добијамо одговоре на многа питања. Често нас ти одговори збуњују и подстичу нова питања и истраживања.

У данашњем свету пуном изазова и искушења младима није лако да се снађу и пронађу. Разговарали смо са матурантима, пред којима је велика животна раскрсница, о томе шта је то што их највише „мучи“, на која би питања волели да имају одговоре. Ево шта су они рекли тј. којим су све питањима одговорили на наше питање – одговоре смо сврстали по категоријама иако се оне у њима прожимају:

Школа:

Мучи ме школа и припрема за факултет и питање да ли ћу да положим пријемни.

Мучи ме социологија.

Мучи ме читање лектире.

Застарели школски систем, који сваке године постаје све гори. Велики број часова, додавање изборних предмета уместо смањивања броја часова. Не ради се на развијању талената, већ на томе да се сви ставе у шаблон и буду просечни.

Ако је школа обавезна, зашто нас не учи практичним вештинама нпр. менаџмент, кулинарство, како функционистаи у свету као одрасла особа и носити се са свим обавезама које долазе са тим?

Који факултет уписати? Како даље кроз живот?

Породица, друштво:

Размишљам о будућој породици и фамилији.

Мучи ме питање зашто не могу да нађем дечка.

Недостатак послова за младе.

Смета ми неморал и заглупљивање људи.

Како да зарадим паре? Како брзо зарадити новац?

Како бити самосталан у сваком аспекту?

Зашто се крије идентитет људи који су украли лаптопове из школе?

Да ли ће отворена дискриминација деце радничке класе икад престати?

Како се носити са очекивањима друштва? Како се прилагодити осталима? Зашто нисам прихваћен/а у друштву?

Како препознати истинског пријатеља?

Да ли мирно спавају и како могу мирно да спавају људи који свесно чине неправду?

Психологија:

Мучи ме анксиозност. Ниско самопоуздање. Стрес.

Мучи ме неправда, осуђивање, исмевање, проблем рећи „не“.

Како проћи кроз период развода родитеља?

Како очувати физичко и ментално здравље?

Зашто људи не верују да неко може да се промени и памте нечије грешке у прошлости?

Како да смршам?

Да ли сам дебела? Да ли ми се види сало/подбрадак?

Зашто никада нисмо добри себи самима?

Како живети свој максимум?

Како доносити животне одлуке?

Како да заволим себе?

Филозофија:

Да ли има живота после смрти?

Зашто људи које волимо одлазе када су нам најпотребнији?

Зашто најбољи људи пролазе најгоре у животу?

Драги гимназијалци, желимо да знате да нисте једини и нисте сами – многа питања су се понављала. Желимо да вас охрабримо у заједничком трагању за одговорима и решавању недоумица и проблема у вери да ништа није нерешиво, немогуће и да најбоље тек долази, кад се човек труди, тражи и верује.

Када нема правог живота, човек живи од фатаморгана

Живећи живот у данашњем потрошачком друштву људи и сами постају потрошни материјал. Препуштени су сами себи да преживе или живе у зависности од тога које квалитете имају да понуде жељеним „купцима“.

Усамљени и отуђени, људи све више губе себе. Купују, троше не би ли се истакли и доказали пред другима, али се само изгубе у једноличном мноштву.

Изгубљени људи могу само да замишљају какав је укус истинске среће, шта значи имати пријатеља на кога могу да рачунају, шта значи отворити и срце и душу за драге људе несебично и колико је то диван осећај...

Међутим, и даље постоје људи који су искусили бол и деструктивна осећања живота у илузији. Они су и сами често били део сопствене илузије. Препуштали су јој се јер је илузија проклето лепа и по вољи свога творца. Тај творца је неприметни појединац ког нико ни за шта не пита у реалном животу, док он себе сматра важним, одлучујући само о сопственој илузији. Та особа има два избора и два идентитета, а који ће од њих изабрати зависи од интезитета огорчености према свом животу. Већина људи у широком луку избегава напор да се суочи са својим проблемима, па их њихове фатаморгана све ближе прирастају срцу. Хеј, људи! Имајте наде, ви нисте сами! Погледајте око себе. Ваши тихи пријатељи и познаници у својој илузији нису тихи. Никада не треба чекати свог „купца“! Треба нам слободе, осећајности и радости у животу, треба живети. Не преживљавати. Не животарити. Не треба се затварати у себе због различитости. Пред светом треба да покажемо своје врлине, али и мане, своју оригиналност и изузетност. Дати су нам дарови на радост и спасење: слобода, разум, мисао, одређени таленат и лепота. Лепота је, по мом мишљењу, лепота целине и њу чини лепота душе, карактера, начина изражавања. Физичка лепота је површна и пролазна. Данас можемо купити такву врсту лепоте. Лепота наше личности је суштинска. Јер, „човек само срцем добро види, суштина/лепота се очима не да сагледати.“

Отворимо срце као што отварамо прозор. Удахнимо јутарњу свежину пуним плућима. Озаримо све око себе својим осмехом, као сунце целу планету. Живот је леп. Пробудимо љубав према себи и свету око нас. Поделите богатство љубави са другима. Тако ћемо победити искушења и фатаморгана и допринети да свет постане светлије и сигурније место.

Љубица Тасић IV₄

Мобилни телефони у животу младих – добре слуге или зли господари?

Анђела Димитријевић I-7

Мобилни телефони су део свакодневнице. Користимо их за најразличитије ствари: од прављења листе за куповину до проверавања тренутне температуре напољу. Веома брзи приступ разним информацијама довео је до тога да постанемо зависни од њих. Стога сепоставља питање у којој је мери коришћење телефона променило наш живот.

Социјализација: Захваљујући телефонима можемо лако и брзо да комуницирамо, да се упознајемо са људима који живе у другим градовима, државама, чак и континентима. Многи су се тако повезали са истомишљеницима и стекли пријатеље. Међутим, да ли је то заиста добар начин за упознавање и одржавање контакта? Има људи који су слободнији приликом комуникације телефоном: пошто их особа са друге стране не види, опуштенији су у писању или причању, имају више самопоуздања. То не значи да ће им комуникација на даљину помоћи да буду отворенији и слободнији у свакодневном животу. Многи се због тога затварају у себе и избегавају непосредну комуникацију. Закључак: телефони могу бити средство, али су више препрека што се тиче социјализације у стварном животу.

Учење: Постоје различите платформе за учење које пружају могућност да се више ученика повеже и учи заједно, што повећава концентрацију и мотивацију. Има апликација које издвајају најбитније информације из градива и користе питања за проверу знања. Веома су корисне и бројне апликације за учење страних језика. Дакле, телефон може да нам помогне и да нам уштеди време. С друге стране, ту су друштвене мреже које могу да нас ухвате у замку: стално нас маме безбројним објавама, краду нам сате и дане. Закључак: телефони јесу корисни све док не допустимо да нас они други, забавни садржаји удаље од учења.

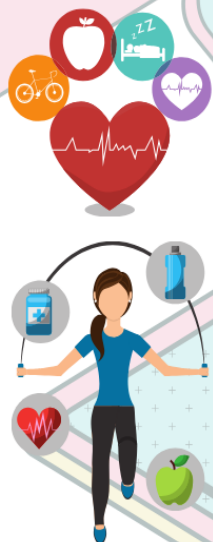

Креативност на длану: Захваљујући телефонима добијамо многе занимљиве идеје. Многи млади и ентузијастични људи инспиришу талентима које представљају на друштвеним мрежама и тако подстичу креативност. Такође, на интернету се може наћи много успешних и остварених људи који дају савете и говоре о томе како су постали успешни, како су покренули посао у раној младости и почели да зарађују. Младе то привлачи и онда пожеље да се и сами опробају. Инспиративно је видети како неко покушава да успе - уз визију, труд и одређену дозу среће можда ћемо и сами постати успешни.

Екран и физичко и психичко здравље:

Многи млади људи проводи сате и сате дневно излежавајући се са телефоном у руци. Улење се, имају све мању жељу и вољу за физичком активношћу. Због некретања и неправилног положаја тела могу да се јаве проблеми са кичмом. Такође, угрожено је и ментално здравље. Гледајући одређене садржаје на интернету, млади се осећају несигурно и незадовољно. Често су и неиспавани и имају промене расположења.

Борба против зависности: На телефоне смо се толико навикли да се често успаничимо кад нам нису надохват руке. Млади који прекомерно користе телефон имају слабију концентрацију за друге активности. Веома је важно да приметимо када телефон почне да господари уместо да нам служи и да то не дозволимо. На пример, можемо да ограничимо коришћење апликација или да телефон остављамо ван просторије у којој боравимо или ван видног поља. Уколико будемо истрајни, вратићемо нарушену равнотежу – да се зна ко одлучује, а ко служи.

Сапутнику

Биће боље, сапутниче тужни,
Полако ка крају трчимо ми...

Он жели ноге да нам сломи,
Ал' прођоше наши дани ружни.

Немој клонути, сапутниче мој!
Њега боли подсмех беле сласти,
Светла које не може украсти.
Завијеног болом, гута га мрак,
Нама руке пружа светлости зрак,
Шело грешно, тако слатко, тако
тешко изједа црни пчелињи рој.

Чистине су, драги сапутниче
Нама биле празне приче.
После бола, после страха,

после бежања и хладне кише
после трчања, губљења даха
Гласове страшне не чујем више.

Хвала, верни сапутниче!
На прави пут извео си мене.
Хвала, што део си моје приче.
Преба даље да се крене.

Хвала ти, пријатељу мој!
Што душу моју вратио си зраку
Крај трагова наших у дивљем мраку,
Он водиће сопствени бој.

Миљана Филиповић IV₄

Јована Јањић IV₂

Врањанци ко Јапанци врањска и јапанска мудрост

Големо срце може да воли, а
малечко да мрзи.

Гледај на што ће наиђеш, а не
што си прешја.

Ко је луд у Врање, луд је и у
Стамбол.

Боље чесна сиромаштина, него
нечесно богатство.

Свак се мери на свој кантар.

С кротко срце повише ће живиш.

Бој се ћуталица, не питалица.

Женско је анђел у лице, а ђавол у
срце.

Ако се ожениш, ће се кајеш; ако се не
ожениш, па ће се кајеш.

По аљинку ће те примив, по разум ће
те испратив.

Тамо где љубав влада нема ни великих
ни малих.

Не задржавај оно што одлази, не
терај оно што долази.

Пањ који је већ горео лако се
запали.

Не тежи за туђим, јер због похлепе за
туђим можеш изгубити и своје.

Људи су заточеници својих мана и чувари
својих врлина.

Онај који се радије смеје него љути, увек
је јачи.

Скривен и ћутљив црв решета
моћно дрво.

Лепи цветови не дају добро воће.

Ко пије вино, не познаје његову штетност; ко
га не пије, не познаје његове користи.

Нико на свету није јачи од човека
који зна.

Разговор са спортистима: Велики успех Вељка, Луке и Јована

Гимназијалци Вељко Стојиљковић II₁, Лука Стојановић IV₅ и Јован Цветковић IV₇ су у школској 2022/2023. години освојили екипно треће место на Републичком такмичењу у стрелаштву, у Смедереву. Уч. Вељко Стојиљковић освојио је треће место и у појединачном надметању. Њихов ментор је проф. Марјан Станојковић.

Честитамо на великом успеху - освајању медаље на државном нивоу. И ове године сте се пласирали на Државно такмичење. Како идете припреме?

Лука: Хвала на лепим речима и на честиткама! С поносом могу рећи да смо и ове године успели да се квалификујемо за Републичко такмичење и надамо се да ћемо донети још неки трофеј кући. Међутим, успорава нас тренутни застој у раду стрелаша. Ипак, с оптимизмом гледамо у будућност и надамо се да ћемо ускоро моћи поново да започнемо с тренинзима и припремама за предстојећа такмичења.

Колико се дуго бавите спортом?

Вељко: Овим спортом се бавим већ дугих седам година са малим прекидима због короне и одмора тренера.

Јован: Овим спортом се бавим већ седам година уз повремене мале прекиде.

Лука: Бавим се овим спортом већ четири године, од почетка средње школе.

Какви су утисци с прошлогодишњег такмичења, као и са овогодишњег окружног?

Вељко: Задовољан сам, али мислим да смо могли и боље. Овогодишње окружно такмичење сматрам само мало јачим тренингом за предстојећа такмичења.

Јован: Задовољан сам пласманом на прошлогодишњем такмичењу, мада лично мислим да сам могао више појединачно да урадим што је целој екипи могло да донесе бољи пласман.

Лука: Поприлично сам задовољан постигнутим резултатом. Али наравно да човек може боље и да ћемо се још више потрудити. Што се тиче овогодишњег окружног такмичења, могу рећи да таква окружна и општинска такмичења не представљају велики изазов за нас.

Кад и како се јавило интересовање за стрелаштво?

Вељко: Интересовање се јавило тако што су ме моји родитељи једног дана одвели у стрелану, а ја сам желео да видим колико ћу успети да се напредујем у том спорту.

Јован: Сасвим случајно сам једног дана на вестима чuo да постоји стрелачки клуб у граду и са родитељима отишао на пробу и уписао се у клуб.

Лука: Интересовање за стрелаштво потиче из породичне традиције. Први пут сам чuo за стрелаштво од оца, који је такође тренирао овај спорт и познаје се са тренером. Очево уверење у мој потенцијал као доброг стрелица била је кључна мотивација за почетак тренинга. Такође, чињеница да је стрелана близу наше куће олакшала је одлуку о упису у овај спорт и редовно присуствовање тренинзима.

Да ли имате и друге хобије, интересовања?

Вељко: Волим да идем у теретану, као и да возим бицикл.

Јован: Да, имам. До сада сам увек симултано тренирао неколико спортова, али сам се увек највише проналазио у стрелаштву. Занима ме програмирање и све што има везе са рачунарском техником, зато сам се и определио да упишем одељење у коме сам сад.

Лука: Наравно. Иако је стрелаштво спорт који тренирам активно и планирам да наставим и након одласка из ове школе, свестан сам важности развоја и других вештина. Тренутно се активно бавим учењем web Девелоппмента, редовно идем на кардио тренинге и вежбе у теретани. Такође, тренутно се припремам за предстојећи пријемни испит.

Хвала на разговору. Желимо вам много среће и успеха и ове године!

Ува Тотих I₃

Програм обележавања Дана школе 2024.

Овогодишње обележавање Дана школе у знаку је поетског **узлета ка звездама**: поводом **25. марта, Дана Дантеа Алигијерија**, ученици Врањске гимназије извешће кратку представу "Ако пратиш своју звезду" о Дантеовом животном путу - мрачној шуми обасјаној звездама, о машти, љубави и поезији највећег италијанског песника. Тог дана Гимназија и Удружење „Данте Алигијери“ у Врању потписаће Протокол о сарадњи.

Свечано обележавање наставља се **такмичењем у беседништву, 27. марта**, са темом која подсећа да наше духовно путовање почиње овде, на земљи и колико се год понори отварају под нама, дата су нам духовна крила да узлетимо ка рају: **Све почиње одавде, са земље: и човеков рај и човеков пакао**. Ова мисао **оца Јустина Поповића** задата је као тема такмичења у част нашем светитељу, поводом 130 година од његовог рођења. У паузи такмичења одржаће се промоција часописа **Гимназијалац**.

Следећег дана, **28. марта**, одржаће се **Свечана академија**, такође у знаку певања и химне која Гимназију кује у звезде: **Гимназијо, теби певам!** Певајући и беседећи лепу реч, гимназијалци надлећу искушења таме, (само)заборава и празнине. На темељу озвездане традиције школе усмеравају поглед ка висинама, оним поетским - где и Борини јунаци вечно певају песму младости, где Данте прати своју љубав; и ка оним најсајнијим небеским, где су вечни путокази, и богонадахнуте поруке нашег Јустина Поповића.

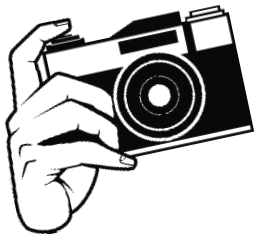
У периоду **25-31. марта** играће се и **хуманитарни турнир „Борин куп“**, у организацији Ћачког парламента.

Новинарска секција: Анђела Димитријевић, Ива Тотић, Нађа П. Станојковић, Софија Стојменовић, Лана Трајковић, Беба Алексић, Софија Русинов, Теодора Додић, Теодора Илић, Љубица Тасић, Емилија Арсић, Тијана Филиповић

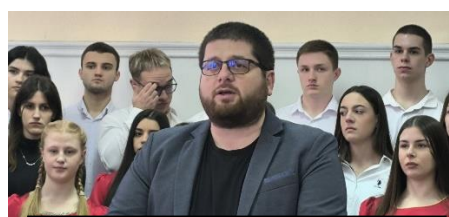
Дизајн страница: Анђела Димитријевић, Ива Тотић, Ана Стоиљковић

Уредници: Анђела Димитријевић, Ива Тотић, Ана Стоиљковић

Ментор: Ана Стоиљковић

ГИМНАЗИЈСКЕ ПРИЧЕ У СЛИКАМА

Прослава Сретења 2024.

Међународни дан матерњег језика 21.2.2024.

Школско такмичење
Песнице народа мог
7.3.2024.

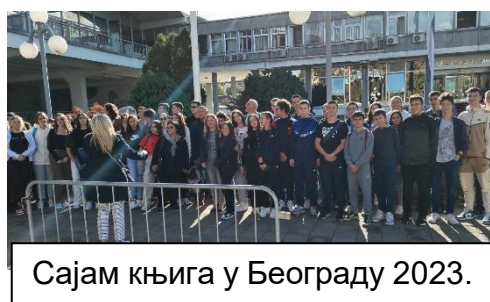
Кутија поверења

Маца Зорица на прозору приземне
учионице прати школски час 🐱

Презентација и радионица
поводом Дана жена 2024.

Сајам књига у Београду 2023.

Светски дан филозофије 2023.

Подела поклон-пакетића деци
из социјално угрожених
породица у организацији
Ђачког парламента